

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ / PREZENČNÍ STUDIUM

2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Michaela Ryklová

**Zhodnocení potenciálu Sardinie a Sicílie
pro cestovní ruch**

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jana Pernicová

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR / FULL-TIME STUDIES

2010 - 2013

BACHELOR THESIS

Michaela Ryklová

**Evaluation of the potential
of Sardinia and Sicily for tourism**

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Mgr. Jana Pernicová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne .....

Michaela Ryklová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat Mgr. Janě Pernicové, vedoucí práce, a CK Azzurra Tours za užitečné rady při vypracovávání mé bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá zhodnocením potenciálu a porovnáním dvou z italských ostrovů, Sardinie a Sicílie, pro cestovní ruch. V teoretické části vymezuje některé pojmy z cestovního ruchu, rozebírá charakteristiku oblasti a zabývá se lokalizačními faktory a realizačními faktory. Nabídka cestovních kanceláří a teoretické poznatky jsou zpracovány ve SWOT analýze. Praktická část se na základě rozhovoru a zpracovaných dotazníků zabývá zájmem turistů o tyto dvě destinace.

Klíčové pojmy

Cestovní ruch, dotazníky, Itálie, lokalizační faktory, nabídka cestovních kanceláří, realizační faktory, rozhovory, Sardinie, Seznam světového dědictví UNESCO, Sicílie, SWOT analýzy.

Annotation

The Bachelor Thesis deals with the evaluation of the potential and comparison of two of the Italian islands of Sardinia and Sicily for tourism. In the theoretical part it defines some of the terms related to tourism and discusses the characteristics of the area, localization factors and implementing factors. The offer of the travel agencies and theoretical knowledge are processed in the SWOT analysis. The practical part is based on the responses from an interview and processed questionnaires and deals with the interest of tourists in these two destinations.

Key words

Implementing factors, interviews, Italy, localization factors, offer of travel agencies, questionnaires, Sardinia, Sicily, SWOT analysis, tourism, UNESCO World Heritage Site.

OBSAH

ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	12
1 VYMEZENÍ POJMŮ	12
2 CHARAKTERISTIKA ITÁLIE A OSTROVŮ SARDINIE A SICÍLIE	14
2.1 Charakteristika Sardinie (italsky Sardegna)	15
2.2 Charakteristika Sicílie (italsky Sicilia)	16
3 LOKALIZAČNÍ FAKTORY	18
3.1 Přírodní faktory	18
3.1.1 Klima	18
3.1.2 Hydrologické poměry	19
3.1.3 Geologie	20
3.1.4 Flóra	20
3.1.5 Fauna	22
3.2 Společenské faktory	23
3.2.1 Sardinie	23
3.2.1.1 Obyvatelé	23
3.2.1.2 Města a letoviska Sardinie	24
3.2.1.3 Nuragy	28
3.2.1.4 Přírodní úkazy	28
3.2.2 Sicílie	29
3.2.2.1 Obyvatelé	29
3.2.2.2 Mafie	29
3.2.2.3 Města a letoviska Sicílie	30
3.2.2.4 Památky světového dědictví UNESCO	34

4 REALIZAČNÍ FAKTORY.....	36
4.1 Doprava.....	36
4.2 Ubytování.....	37
4.3 Stravování	37
4.3.1 Sardská kuchyně	38
4.3.2 Sicilská kuchyně	39
5 SWOT ANALÝZA.....	41
5.1 SWOT analýza Sardinie.....	41
5.1.1 Silné stránky	41
5.1.2 Slabé stránky.....	41
5.1.3 Příležitosti	41
5.1.4 Hrozby	42
5.2 SWOT analýza Sicílie.....	42
5.2.1 Silné stránky	42
5.2.2 Slabé stránky.....	42
5.2.3 Příležitosti	43
5.2.4 Hrozby	43
5.3 Srovnání Sardinie a Sicílie.....	43
6 NABÍDKA PRODUKTŮ CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ.....	45
7 ZHODNOCENÍ POTENCIÁLU SARDINIE A SICÍLIE	47
PRAKTICKÁ ČÁST	48
8 ROZHOVOR	48
8.1 Shrnutí rozhovoru	50
9 DOTAZNÍK	52
9.1 Zhodnocení dotazníku.....	54

ZÁVĚR	56
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	58
SEZNAM PŘÍLOH.....	63

ÚVOD

Cestovní ruch je důležitým odvětvím hospodářství a oblíbeným volno-časovým koníčkem. Oblast cestovního ruchu se stala zájmem ekonomiky, geografie, sociologie, psychologie, medicíny, urbanismu i pedagogiky. Cestování bylo dříve výsadou „elity“, ale časem se stalo dostupným i pro „běžný“ lid. Ovlivňuje pozitivně kvalitu života, neboť lidé si tak rozšiřují obzory, poznávají kulturu a tradice jiných národů a získávají mnoho zkušeností a zážitků. Přestože cestování má kladné účinky na společnost, na geografické prostředí má negativní dopady.

Téma mé bakalářské práce souvisí s cestovním ruchem a zní *Zhodnocení potenciálu Sardinie a Sicílie pro cestovní ruch*. Důvodem výběru tohoto tématu byla má praxe v cestovní kanceláři Azzurra Tours, která se zaměřuje na oblast Itálie a právě na italské ostrovy, a skutečnost, že jsem sama tuto oblast, jmenovitě ostrov Sardinii, v minulosti navštívila. Moje osobní zkušenost i praxe v cestovní kanceláři, během níž jsem měla možnost se blíže seznámit s těmito ostrovy z geografického hlediska a získat praktické informace související s cestovním ruchem do této oblasti, se promítly do této bakalářské práce.

Cílem práce je nejprve zhodnotit a porovnat dva z italských ostrovů, Sardinii a Sicílii, posoudit, v čem se tyto ostrovy liší a v čem se podobají, zmapovat, co zajímavého mohou tyto ostrovy turistům nabídnout a zhodnotit, jak jsou tyto oblasti u turistů oblíbené a jak jsou vhodné pro oblast cestovního ruchu. Součástí mé práce je také porovnání nabídky produktů cestovních kanceláří do těchto oblastí.

V teoretické části bakalářské práce v první kapitole vymezím některé ze základních pojmu týkajících se cestovního ruchu. V druhé kapitole obecně charakterizují oblast Itálie, ke které ostrovy náleží, a také stručně popíší samotné ostrovy. Ve třetí a čtvrté kapitole budu rozebírat lokalizační a realizační faktory. Další kapitolou, pátou, bude SWOT analýza každého z ostrovů, kde porovnám silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. V šesté kapitole přiblížím nabídku cestovních kanceláří v České republice. Sedmá kapitola bude obsahovat zhodnocení doposud zjištěných faktů. V praktické části bakalářské práce využiji jako metody výzkumu rozhovor a dotazníkové šetření. Osmá kapitola bude obsahovat krátký rozhovor poskytnutý majitelkou cestovní kanceláře, v níž jsem vykonávala svou praxi. V deváté kapitole vyhodnotím dotazník, který jsem

vytvořila za účelem zjistit, jaký je zájem mezi lidmi o Sardinii a Sicílii. Závěrečnou část práce tvoří závěr.

Ve své bakalářské práci budu čerpat z literatury, průvodců, internetových zdrojů a osobních poznatků. Existuje však omezené množství dostupné literatury, kterou bych mohla využít ke své bakalářské práci.

Tento bakalářskou prací bych ráda přiblížila rekreační možnosti a zajímavosti Sardinie a Sicílie, které by si v rámci cestovního ruchu zasloužily větší pozornost. Získané informace bych ráda využila ve svém budoucím zaměstnání a v neposlední řadě bych je mohla poskytnout cestovním kancelářím, například právě CK Azzurra Tours, které by jim posloužily jako propagační materiály pro klienty, ke zpestření nabídky a zlepšení poskytovaných služeb.

Hlavní tezí je, že lidé obecně rádi cestují zejména do zahraničí. Ačkoliv Sardinie a Sicílie nejsou neobjevenými ostrovy a mezi turisty vzbuzují pozornost, neřadí se k nejnavštěvovanějším místům, jelikož turisté dávají přednost jiným destinacím. Kdo se však na ostrovy vydá, největším lákadlem pro něj budou moře a pláže. Tento hypotézu se budu zabývat v průzkumu.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ POJMŮ

Tato bakalářská práce se zabývá cestovním ruchem do italských oblastí Sardinie a Sicílie a úzce se pojí s nabídkou cestovní kanceláře. Z tohoto důvodu je nezbytné nejprve vymezit některé pojmy související s cestovním ruchem, které se v práci budou vyskytovat.

Fenomén cestovního ruchu je jevem odehrávajícím se ve společnosti, který se léty vyvíjel. Jde o druh lidské mobility, která je součástí potřeb vyššího řádu obsažených v tzv. Maslowově pyramidě potřeb. Má cyklický charakter s tím významem, že se jedná o vratný pohyb.

Obecně lze pojem „cestovní ruch“ charakterizovat jako „*aktivitu osob cestujících do míst mimo jejich obvyklé prostředí nebo pobývajících v těchto místech ne déle než jeden rok za účelem trávení volného času, obchodním jednáním či jiným účelem*“.¹ Volný čas je čas, který člověk nemusí věnovat práci.

Cestovní ruch ovlivňuje geografii, ekologii, ekonomii a sociologii. Sociologie chápe cestovní ruch jako specifickou formu uspokojování potřeb. Ekonomie si tento fenomén vykládá ve smyslu specifické formy spotřeby, při které výdaje vztahující se právě ke spotřebě se realizují mimo místo daňové příslušnosti osoby, která cestuje. Geograficky lze definovat pojem jako pohyb a pobyt osob mimo prostředí, které je pro ně obvyklé. „*Ekologicky lze cestovní ruch vymezit jako jev, který se vyznačuje ve zdrojových oblastech dočasným opuštěním habitatu člověka a v cílových destinacích periodickou návštěvností habitátů jiných lidí a dalších druhů.*² Pojem habitat znamená místo výskytu určitého organizmu.

Pojem destinace označuje místo, které hodlá účastník cestovního ruchu navštívit. Může se jednat o celou zemi nebo pouze o její část, například o region či město.

---

¹ PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009, s. 20. ISBN 978-80-7435-006-1.

² Tamtéž, s. 21

Seznam světového dědictví UNESCO s anglickým názvem UNESCO World Heritage List zapisuje na seznam nejvýznamnější kulturní a přírodní památky světa. Byl založen v roce 1972 generální konferencí UNESCO a je spravován Výborem světového dědictví. Zápis do Světového dědictví je poctou a zvýší tak prestiž dané oblasti a ta se stane turisticky atraktivnější a navštěvovanější. Zkratka UNESCO znamená United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization a je to organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu.

„Účastníkům zájezdů zajišťují cestovní kanceláře kombinace alespoň dvou služeb, a to dopravu, ubytování nebo stravování, služby průvodce, pojištění, případně další služby podle charakteru určitého zájezdu. Kombinace služeb je prodávána za souhrnnou cenu a poskytována po dobu delší než 24 hodin nebo musí zahrnovat ubytování přes noc.“³

Pojem cestovní kancelář lze vymezit jako organizaci, která nabízí a prodává vlastní zájezdy nebo zájezdy organizované jinými cestovními kancelářemi, jak individuálním klientům, tak jiným cestovním kancelářím. Může prodávat a zajišťovat další služby, kterými jsou například cestovní pojištění, mapy a průvodce, víza, směny deviz a šeků atd. Anglické pojmenování zní tour operator.

Oproti cestovním kancelářím cestovní agentura pouze prodává zájezdy nebo jednotlivé služby vytvořené cestovními kancelářemi. Je tedy zprostředkovatelem prodeje mezi cestovní kanceláří a kupujícím, ale sama žádné zájezdy nevytváří. Anglicky se označuje jako travel agency.

Turista je člověk – cestující, který stráví alespoň 24 hodin v navštíveném místě, aby tam trávil volný čas a v místě i přenocuje.

SWOT analýza je metoda analýzy, která se zabývá silnými a slabými stránkami, příležitostmi a hrozbami (omezeními) organizace. Tuto metodu lze dobře aplikovat i na jiné oblasti než pouze na firmu, například právě na zhodnocení destinace.

Zkratka HDP označuje hrubý domácí produkt, který vyjadřuje množství vyprodukovaných statků a služeb na určitém území za určitou dobu (obvykle 1 rok) a toto množství se vyjadřuje v penězích.

---

³ KUNEŠOVÁ, Eva a Blanka FARKOVÁ. *Technika zahraničních zájezdů*. 2. upravené a rozšířené. Praha: Idea Servis, 2004, s. 5. ISBN 80-85970-44-9.

2 CHARAKTERISTIKA ITÁLIE A OSTROVŮ SARDINIE A SICÍLIE

Itálie se řadí k velmi oblíbeným destinacím pro turisty (z Evropy i ostatních oblastí světa). Nachází se na jihu Evropy, z větší části na Apeninském poloostrově. Mezi hraniční státy patří Francie, Švýcarsko, Rakousko a Slovensko. Přímo v Itálii se nachází dva malé státy, a to San Marino a Vatikán. Itálii omývá Středozemní moře, které bylo z historických důvodů rozděleno na čtyři části. Na východě Itálii obklopuje Jaderské moře, na jihu Jónské moře a západní část omývá Tyrhénské a Ligurské moře. K Itálii též náleží exkláva Campione d'Italia ležící na švýcarském území, která patří do provincie Como v Lombardii. Ve Středozemním moři se nacházejí italské ostrovy, mezi největší patří Sardinie a Sicílie. Oba ostrovy jsou autonomními oblastmi Itálie a právě jimi se ve své bakalářské práci budu zabývat.

italskou republiku s hlavním městem Římem tvoří 20 regionů, z nichž 5 jsou autonomními oblastmi. Dále se regiony člení na 109 provincií. Mluví se zde italsky a jako měna se používá euro. Rozlohou $301\ 203\ km^2$ je 71. zemí na světě a počtem obyvatel, který zahrnuje i Sardinii a Sicílii, 59 433 744 (dle oficiálního sčítání lidu 9. října 2011)⁴, je 23. nejlidnatější zemí na světě. Hustota zalidnění je $194\ ob./km^2$, tím se řadí na 55. místo na světě. Itálie patří mezi „věřící státy“, přibližně 97 % obyvatel je katolického vyznání. Časové pásmo je stejné jako v České republice.⁵

Apeninský poloostrov svým tvarem připomíná botu. Sever této „italské boty“ je tvořen velehorským pásmem Alp, díky němuž patří Itálie mezi oblíbené místo pro dovolenou nejenom letní, ale i zimní, protože jsou tam skvělé podmínky pro zimní sporty. Dlouhé pobřeží s písečnými, oblázkovými i kamínkovými plážemi láká turisty na letní dovolenou. Nejvyšší bod se jmenuje Mont Blanc, měří $4\ 810\ m.n.m^6$ a je nejvyšší horou Alp a zároveň Evropy.

---

⁴ Censimento 2011 Italia. In: *Tuttitalia.it: Guida ai Comuni, alle Province ed alle Regioni d'Italia* [online]. © 2013 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.tuttitalia.it/statistiche/censimento-2011/>

⁵ Základní údaje. MLADÁ FRONTA. *Orbion.cz: Itálie* [online]. © 2013 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://italie.orbion.cz/stat/pruvodce/zakladni-udaje-1561/>

⁶ Mont Blanc. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 8.3.2013 [cit. 2013-03-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Mont_Blan

2.1 Charakteristika Sardinie (italsky Sardegna)

Sardinie je oblast na ostrově Sardinie a okolních menších ostrovech ležících na jihozápad od Apeninského poloostrova a jižně od francouzského ostrova Korsiky ve Středozemním moři. S rozlohou 24 090 km² je druhým největším ostrovem tohoto moře a zároveň Itálie. Velikostí se dá přirovnat například k Moravě. Má protáhlý tvar, měří 267 km na délku a 120 km na šířku. Ostrov se nachází mezi Apeninským poloostrovem, Korsikou, Španělskem a Tuniskem. Počet obyvatel je 1 639 362 (dle oficiálního sčítání lidu 9. října 2011)⁷. Mluví se zde italsky, ale někdy se také používá sardština (sardinština). Sardinie se dělí na 4 správní oblasti: Sassari, Nuoro, Oristano a Cagliari a 8 provincií: Cagliari, Carbonia-Iglesias, Medio Campidano, Nuoro, Ogliastra, Olbia-Tempio, Oristano a Sassari. Vlajka (viz příloha A) je bílé barvy s červeným křížem uprostřed a se čtyřmi hlavami Maurů s bílým šátkem na čele.

Sardinie patří mezi perly Středomoří a občas se jí přezdívá „Karibik Středomoří“, a to díky krásným plážím, tyrkysovému moři a zajímavé vegetaci. Sardinie není zatím masovou záležitostí v rámci cestovního ruchu, a tak si ponechává své kouzlo a může se turistům ukázat taková, jaká ve skutečnosti je. Avšak nabývá na popularitě. Na ostrov rádi zavítají známí herci a arabští šejkové, kteří si zde kupují letní vily, hlavně v oblasti Costa Smeralda. Ostrov si oblíbil i bývalý premiér, nejbohatší muž Itálie, Silvio Berlusconi. Důvodem jejich zájmu je zřejmě také skutečnost, že se Sardinie řadí ke klidným ostrovům.

K Sardinii (mapa viz příloha B) patří další malé ostrůvky, kterými jsou na jihozápadě Sant'Antioco, který je spojen se Sardiní mostem a je 4. největším ostrovem Itálie, několik kilometrů dále San Pietro, u severozápadního pobřeží Asinara, na severovýchodě souostroví La Maddalena, které bylo vyhlášeno národním parkem, a Caprera.

Jeden z hlavních zdrojů příjmů tvoří turistický ruch, který se zde rozvíjel od 60. let 20. století. Přesto Sardinie ekonomicky zaostává za Itálií, kde je průměrné HDP na osobu přibližně € 26 300, oproti HDP Sardinie, které je € 20 600 Nejsilnější HDP je v severní

---

⁷ Censimento 2011 Sardegna. In: *Tuttitalia.it: Guida ai Comuni, alle Province ed alle Regioni d'Italia* [online]. © 2012 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.tuttitalia.it/sardegna/statistiche/censimento-2011/>

části Itálie, z jihitalských oblastí je Sardinie co se HDP týče na tom nejlépe. HDP však vyjadřuje pouze ekonomický stav a ne skutečnou úroveň života na ostrově. Další největší příjmy Sardinie pocházejí z rybářství a těžby nerostů, mnoho zdejších obyvatel se stále živí pastevectvím.⁸

V některých obdobích přesáhne mortalita natalitu – na ostrově je nízká porodnost a přirozený přírůstek obyvatel zaznamená záporné znaménko. Oficiálně na ostrov imigrovalo asi 30 tisíc cizinců a půl milionu Sardů žije mimo území ostrova. Oproti nízkému přirozenému přírůstku obyvatel se Sardinie může pyšnit tím, že se zde lidé dožívají vysokého věku – 100 let i více.⁹

2.2 Charakteristika Sicílie (italsky Sicilia)

Sicílie je největším ostrovem Itálie a zároveň největším ostrovem ve Středozemním moři. Sicílie bývá nazývána „křižovatkou kultur“ nebo „ostrovem Slunce“, neboť spojuje sever, jih, západ i východ.

Největší ostrov Středozemního moře má rozlohu $25\ 708\ km^2$ ¹⁰, žije zde 5 002 904 obyvatel (dle oficiálního sčítání lidu provedeného 9. října 2011)¹¹ a je rozdělen na 9 provincií, jimiž jsou Agrigento, Caltanissetta, Catania, Enna, Messina, Palermo, Ragusa, Siracusa a Trapani. Úředním jazykem je italština, ale občas se používá i sicilština.

Sicilská vlajka (viz příloha C) se stala oficiálním symbolem teprve v roce 2000. Emblém tří nohou s hlavou Gorgony, který se nazývá Trinakria, je umístěn uprostřed vlajky, která je v červenožluté kombinaci. Žlutá barva má připomínat revoluci a červená barva znamená nezávislost.

---

⁸ Květ Středomoří. *Země Světa: Sardinie*. Praha: GeoBohemia, 2010, roč. 2010, č. 7. ISSN 1213-8193.

⁹ Květ Středomoří. *Země Světa: Sardinie*. Praha: GeoBohemia, 2010, roč. 2010, č. 7. ISSN 1213-8193.

¹⁰ HARDY, Paula. *Sicílie*. Praha: Svojtka & Co, 2006. Lonely Planet. s. 18. ISBN 80-7352-397-3.

¹¹ Censimento 2011 Sicilia. In: *Tuttitalia.it: Guida ai Comuni, alle Province ed alle Regioni d'Italia* [online]. © 2012 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.tuttitalia.it/sicilia/statistiche/censimento-2011/>

Sicílii (mapa viz příloha D) tvoří souostroví, mezi něž patří kromě samotné Sicílie také Liparské ostrovy, Pantelleria, Egadské ostrovy, Pelagické ostrovy, Stagnonské ostrovy, Ustica a Capo Passero.

Liparské ostrovy, neboli Eolské či Aiolské ostrovy (italsky Isole Eolie), jsou součástí italské provincie Messina, která se nachází na Sicílii. Tyto sopečné ostrovy nalezneme na mapě u severního pobřeží Sicílie v Tyrhénském moři. Jedná se o sopečné vrcholky, které vyčnívají nad hladinu moře a jsou ve vulkanickém pásmu mezi sopkami Etnou a Vesuvem. Jsou tvořeny sedmi hlavními ostrovy (Lipari, Salina, Vulcano, Stromboli, Filicudi, Alicudi a Panarea) a čtyřmi dalšími malými ostrovy (Basiluzzo, Dattilo, Lisca Bianca a Strombolicchio).

Pro turisty se může zdát ostrov rájem na zemi, ale má své problémy. K problémům, mimo mafie, patří špatná ekonomická situace oblasti a nízké příjmy místních obyvatel, vysoká míra nezaměstnanosti, problémy s africkou imigrací, nadbytečný státní aparát a sužující byrokracie.

3 LOKALIZAČNÍ FAKTORY

Tato kapitola se zabývá lokalizačními faktory. Jedná se o faktory, které rozhodují o konkrétní lokalizaci, o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností nebo z hlediska charakteru a kvalit společenských podmínek a atraktivit. Lokalizační faktory se dělí na přírodní a společenské. Z přírodních faktorů je pro tuto oblast klíčové klima, hydrologické poměry, geologie, flóra a fauna, ze společenských podmínek pak charakter místních obyvatel, města, vyhledávaná letoviska a památky, jež stojí za to navštívit.

3.1 Přírodní faktory

Sicílie se v historii už několikrát stala obětí zemětřesení. Celé Apeniny jsou ohroženy, přesto se však dotýká seismická činnost zejména jižní části této oblasti, tedy i Sicílie. Roku 1908 postihla ostrov vlna tsunami způsobená zemětřesením, která byla jednou z nejhorších přírodních katastrof na Sicílii. Toto zemětřesení zničilo přímořské město Messinu a půlku oblasti Kalábrie v Itálii. K poslednímu z velkých sicilských otřesů došlo roku 1968.

Kromě zemětřesení a tsunami ohrožuje Sicílii ještě řada činných sopek se záznamem 135 erupcí v historii ostrova. V roce 2002 se udál největší výbuch v posledních 40 letech, který byl zkázou pro severní úpatí Etny. Horší katastrofa nastala v roce 1669, při níž skončilo město Catania pod lávou.

3.1.1 Klima

Sardinie leží v mírném podnebném pásmu. V zimních měsících nastává dešťové počasí, u pobřeží však teploty skoro nikdy neklesnou pod bod mrazu. Na horách se ale objevuje sníh a teploty tam klesnou i pod nulu. V létě je teplo a sucho, vanou silné větry (saharský pouštní vítr zvaný scirocco z jihovýchodu ze Sahary a chladný vítr mistral ze severozápadu). Tyto povětrnostní podmínky způsobují lehké rozdíly mezi počasím na severu a jihu ostrova – jih nabízí o čtyři stupně teplejší počasí a tím prodloužené léto. Nízká vlhkost vzduchu a přítomnost moře dovoluje snášet vysoké teploty. Vnitrozemí ostrova je chladnější. Sardinie nabízí až 300 slunečných dnů v roce.

Letní teploty jsou v průměru 28°C vysoké, běžně dosáhnou až 35°C a v extrému šplhají až přes 40°C. V říjnu a listopadu je průměrná teplota okolo 20°C. V prosinci až březnu nejsou teploty nijak nízké, pohybují se okolo 15°C, duben až květen má příjemných 23°C v průměru.

Sicílie lze prakticky navštívit kdykoliv během roku, neboť na ni panuje středozemní podnebí. Klima je velice příjemné a teplé, a to díky blízkosti severní Afriky. Afrika je od Sicílie vzdálená pouhých 140 km. Vysoké teploty jsou charakteristické především pro jižní a západní oblasti, kde přechází klima až do subtropického.

Díky středozemnímu podnebí tam jsou krátké mírné zimy s občasnými přeháňkami. Sníh se v zimě objeví na nejvyšších horách, např. na Etně. Jaro s podzimem jsou příjemným prodloužením léta. Na jaře se na ostrově můžeme setkat i se saharským pouštním větrem, tzv. scirocco. Obecně je léto v oblasti horké a suché. V letních měsících se teplota pohybuje kolem 30°C. Turistická sezona je zde v červenci a srpnu, ale vhodnější doba pro návštěvu je ještě před začátkem turistické sezony a po jejím konci, protože pláže již nejsou přeplněné, ubytovat se lze levněji a teploty jsou stále velmi příjemné.

3.1.2 Hydrologické poměry

Břehy **Sardinie** obklopuje Středozemní moře a na východě Tyrhénské moře, které je součástí Středozemního. Úžina Bocche di Bonifacio odděluje Sardinii od Korsiky. Celková délka pobřeží je až 2 400 km. Největší ze zálivů jsou severní Golfo dell'Asinara, jižní Golfo di Cagliari, západní Golfo di Oristano a východní Golfo di Orosei.

Ostrovy obvykle trpí nedostatkem vody, zde ale tyto problémy byly vyřešeny stavbou několika přehrada. Na některých ostrovech byly postaveny vodní elektrárny. Z řek lze jmenovat řeku Tema, na jejíž březích leží město Bosa.

Břehy **Sicílie** omývá na severu Tyrhénské moře, na jihu Středozemní a na východě Jónské. Messinská úžina na východě odděluje Kalábrii od Sicílie. Jedná se o průliv, který v nejužším místě měří pouze 3 km a spojuje Tyrhénské a Jónské moře.

K největším řekám ostrova patří Salso a Platani, které v letních měsících téměř vysychají. Dalšími řekami jsou kupříkladu Sant'Anna a San Biagio.

3.1.3 Geologie

Hory a vrcholy se rozprostírají na 80 % území **Sardinie**, ale například sousední francouzský ostrov je hornatější. Punta La Marmora měří 1834 m.n.m. a touto výškou je nejvyšší horou Sardinie a pohoří Gennargentu, ve kterém se nachází. Nížiny pokrývají severozápad a jihozápad ostrova. Nížina na severozápadě ostrova se nazývá Nurra a největší na jihozápadě Campidano. Z hornin zde dominují žula, rula, vápenec, čedič, krystalická břidlice a pískovec.

Sicílie leží na rozhraní dvou zemských desek, Evropy a Afriky, spojuje tak dva světadíly kulturně i geograficky. Od kalábrijské oblasti Itálie je ostrov vzdálen 4 km. Jihozápad topograficky souvisí s africkým kontinentem, konkrétně s pohořím Atlas v severní části Afriky. Od Afriky od Cape Bon v Tunisu je ostrov vzdálen 140 km.

Etna se svou výškou 3 323 m.n.m. řadí k nejmohutnějším vulkánům na světě a je nejvyšší činnou sopkou Evropy. Etna je součástí vulkanického řetězce rozprostírajícího se od Vesuvu přes skalnaté Liparské ostrovy až na Linosu. Kromě Etny najdeme na Sicílii ještě dvě aktivní sopky – Stromboli (924 m) a Vulcano (500 m). Obě se nacházejí na Liparských ostrovech. Jejich krátery sahají až 2 000 m do hloubky pod mořskou hladinu.

Povrch ostrova pokrývá z 62 % kopcovitá krajina, z 24 % pohoří a ze 14 % nížiny. Půda je i přes hornatost ostrova velmi úrodná. Tři samostatné horské masivy ve vnitrozemí tvoří Nebrodi, Madonie a Peloritani.

3.1.4 Flóra

Symbolom **Sardinie** je divoká či dřevitá pivoňka (*rosa de monti* = horská růže), jíž se přezdívá „růže z Gennargentu“. Divoká pivoňka pokrývá horské oblasti. Na ostrově se nacházejí endemické rostliny, například bílé mořské lilie rostoucí u pobřeží, jinak zvané líry, nebo divoké orchideje. Dále na ostrově najdeme opuncie, pinie, jalovec, pistácie a různé druhy stromů. Neodmyslitelně sem patří korkové duby, ze kterých se vyrábějí různé suvenýry. Pestrobarevnost přírody na ostrově dotváří keře myrty, keříky cist, olivovníky, pryše, žluté čilimníky, kručinky a vřesovce. Tam, kde nejvíce svítí Slunce a kde je sucho, se objevují i malé keře levandulí, tymiánu a rozmarýnu a různé druhy trav, které se souhrnně nazývají gariga, tedy společenstvo nízkých rostlin. Dalšími květinami rostoucími na Sardinii jsou narcisy tacety, tulipány, toriče (druh orchidejí),

mimózy, asfodely (divoké kosatce vyskytující se u silnic a cest), dále rudé netřesky a divoké bramboříky všemožných purpurových odstínů. Zřejmě nejrozsáhleji pokrývají povrch Sardinie středozemní kopretiny pinardií, které začínají rozkvétat začátkem jara a krajinu zahalí do žluté barvy.

Lesy tvoří především korkové duby a kaštanovníky, ty se vyskytují ve vlhčím prostředí na svazích a v horských údolích. Listnaté lesy na ostrově takřka vymizely, příčinou bylo pastevectví ovcí a koz, neboť zemědělská činnost je zde součástí Sardinie už tisíce let. Lesy nahradil typický ostrovní porost macchie, který má aromatické listy, je pichlavý a pro zvěřata nepoživatelný.

V hlavním městě **Sicílie**, Palermu, je v provozu Botanická zahrada s 12 000 různorodými druhy rostlin, kterých tam roste kolem 600 000 kusů. Některé z nich jsou ojedinělými druhy, které jinde v Evropě nelze spatřit. Dalšími unikáty, které lze na ostrově objevit, jsou „Svaté trny“ (*Astragalus aetnensis*) a jedinečný druh fialky (*Viola aetnensis*).

Sicílie nabízí obdivuhodnou rostlinnou říši. V horských parcích Madonie a Nebrodi rostou duby, jilmy, jasany, korkové duby, tisy a cesmíny. Tyto parky byly dříve starověkými lesy, ze kterých se toho příliš neuchovalo, a proto jsou nyní přísně chráněnými.

Typickou flórou pro tento ostrov jsou oleandry, opuncie, pinie, eukalypty a rohovníky. Mezi další rostliny patří vinice, olivovníky, datlové palmy, citrusy a jiné druhy ovoce, které jsou součástí sicilské gastronomie. Mezi další zdroje lze zařadit plantáže s vlašskými ořechy, mandlemi, pistáciemi a jedlými kaštany. Ze stromů se tu objevují buky, stříbrné břízy a duby.

Sicílie se snaží o zachování krás přírody vyhlašováním chráněných přírodních oblastí před jejich zničením. Z mnohých lze jmenovat kupříkladu přímořské rezervace Zingaro a Vendicari a vápencovou soutěsku Valle dell'Anapo související s nekropolí Pantalica. Na ochranu oblasti horských lesů na východ od Cagliari byl založen v roce 1989 Parco Naturale Regionale delle Madonie, jenž je jedinou zdejší obydlenou rezervací. Další chráněnou oblastí je Regionale dei Nebrodi. Mezi další chráněný les se řadí Bosco della Ficuzza vzdálený 35 km od Palerma. Národní park se jmenuje Parco Naturale dell'Etna a vytváří tak ochranu okolí sopky před rozvojem průmyslu. Do světového fondu

ochrany přírody byla na seznam připsána v roce 1991 pláž Capo Bianco. Pod částečnou ochranou organizace Regione di Sicilia jsou solné pánve v Trapàni a Marsale.

Ùstica se stala první italskou mořskou rezervací a dodnes funguje jako centrum mořského výzkumu. Ùstica oplývá bohatým podmořským světem. Je malým ostrovem, nejzápadnějším kuželem vulkanického oblouku, tvořícím Liparské ostrovy. Oblast láká potápěče z celého světa, protože Atlantický proud zbarvuje vodu do úžasného modrého odstínu. Řetězec jeskyní a zátok vytváří další mořskou rezervaci na Egadských ostrovech.

3.1.5 Fauna

Původní fauna **Sardinie** je zachována v rezervacích a národních parcích. Ze savců se tu vyskytují nejvíce sardinští divočáci, malá stáda muflonů a sardinských jelenů při pobřeží a místní endemiti, jimiž jsou bílí osli (albinotičtí), kteří jsou zoologickou zvláštností, a polodivocí poníci (achetta). Tato zvířata mají velmi plachou povahu a s největší pravděpodobností je turista při své dovolené nespátrá.

Často se však řidiči setkají se stády skotu nebo divočáků přímo uprostřed silnice. Z typické sardské fauny se tu nacházejí vysokohorské kozy, mufloni, orli královští, supi, sardinští jeleni, tuleni středomořští a polodivocí koníci. Z menších savců se tu vyskytují divoké kočky, lišky, zajíci, kuny a želvy. Rozšířený je chov ovcí – v průměru připadají dvě ovce na jednoho obyvatele.

Pro ornitology je ostrov přímo rájem, jelikož zde žijí hejna plameňáků, volavek, jeřábů, kormoránů, rybáků, kolpíků, kachen a několik druhů brodivých ptáků. Z dravců se tu objeví na jaře a na podzim orli skalní, orli jestřábí, sokoli stěhovaví a kondori havranovití. Oblíbenou destinací pro přechodný pobyt stěhovavého ptactva v zimním počasí je právě tento italský ostrov.

Sicilská fauna utrpěla velké škody při rozsáhlém mýcení lesů, jehož příčinou bylo husté osídlení ostrova. Následkem bylo zmizení srnců na Etně a vlků v pohoří Nebrodi. Mezi další silně ohrožené druhy patří dikobraz, liška, kočka divoká a kuna lesní. Tyto druhy najdeme v současné době jen v několika oblastech ostrova, například v horském parku Nebrodi. Chráněným druhem žijícím v tomto horském parku je Sanfratellský kůň.

Turisté by si měli dát pozor na zmiji, která se zdržuje v nízkých podrostech na jihu a v archeologických nalezištích ostrova. Zmije patří mezi jediné jedovaté plazi na ostrově. Celkově se plazům na ostrově daří, zejména hadům, ještěrkám a gekonům.

Téměř vyhubeni jsou plši obecní, neboť se stali oblíbenou součástí sicilské kuchyně.

Místní vody jsou bohaté na ryby, které jsou součástí místní kuchyně a končí na talíři jak místních obyvatelů, tak turistů.

3.2 Společenské faktory

Itálie se může pyšnit dlouhou tradicí kulturního vývoje v Evropě, díky němuž se po celém území nachází mnoho kulturně-historických památek. Některé jsou světově významné a zapsané na Seznam světového dědictví UNESCO. Itálie je bohatá nejen na kulturně-historické a architektonické památky, je zde mnoho galerií a muzeí a pořádají se zde rozmanité kulturní či zábavně-společenské akce.

Jižní národy, hlavně pak Italové, jsou pověstní svou přátelskou a temperamentní povahou. Jsou věřící, rodinně založení, drží pospolu a dbají na rodinné vztahy i v současné době. Hlásí se ke své národnosti, jsou hrdí na svou zemi, kulturu i historii. Jejich pověstná siesta, kterou téměř každý dodržuje, se odehrává denně přibližně mezi 13. a 16. hodinou. V tuto dobu většina obchodů zavře, všude se rozhostí klid a nikdo nikam nespěchá.

3.2.1 Sardinie

Na Sardinii lze podnikat různé aktivity, například sportovní, ale jedním z primárních cílů turistů bude bezesporu moře. Pláže jsou různorodé, písečné i oblázkové. Najdeme zde i romantické soukromé zátoky, všechny jsou nádherné s čistou až tyrkysovou vodou. Mezi oblíbené koníčky turistů patří kromě pobytu na pláži také jízda na koni nebo na horském kole. Díky krásné přírodě, dobrému ovzduší, okolí a vybudovaným stezkám jsou tyto aktivity vhodným způsobem jak poznávat Sardinii a trávit aktivní dovolenou. Následující informace jsem čerpala z průvodců a internetových zdrojů.

3.2.1.1 Obyvatelé

Mezi nejlepší zážitky patří setkání s místními obyvateli. Stejně jako ostatní jižní obyvatelé se Sardové nikam neženou, jsou přátelští, hrdí, pohostinní, čestní a ochotní

pomoci a poradit. Jsou také přemýšliví, melancholičtí a nedůvěřiví. K ženám mají Sardové silný respekt. Obyvatelé Sardinie dbají na spravedlnost, což se promítá i do jejich zaměstnání – mnozí z nich pracují jako policisté, karabiniéři a strážníci. Z žádného jiného italského regionu nepochází tolik soudců a profesorů práv jako právě ze Sardinie. I přestože jsou obyvatelé Sardinie vzdělaní a mohli by budovat kariéru, nemají příliš ambiciozní povahu.

Původní obyvatelé Sardinie se věnují především zemědělství, pastevectví a také řemeslné výrobě. Typické suvenýry, které si turista může ze Sardinie odvézt na památku, pocházejí právě z řemeslné výroby, která je známá svým hrncířstvím, keramikou, ruční výrobou šperků a tkanými koberci. Mezi další suvenýry patří různé barevné košíky z rákosu a předměty z korkového dubu.

Sardiňané uctívají tradice, každoročně pořádají v různých částech ostrova stovky lidových slavností. Mezi nejznámější patří například karneval v Oristanu nebo Mamoiadě, Festa della primavera v Sassari, církevní slavnost Sant Efisio v Cagliari nebo běh bosých mužů, který je součástí oslav sv. Salvatora v Cabras.

3.2.1.2 Města a letoviska Sardinie

Oblíbená letoviska na Sardinii, která žijí převážně z cestovního ruchu, jsou Santa Teresa di Gallura, souostroví La Maddalena, Costa Smeralda, Golfo Aranci, Olbia, Cala Gonone, Costa Rei, Cagliari, Porto Pino, Alghero, Castelsardo, Isola Rossa a Costa Paradiso.

Santa Teresa di Gallura – U mořské úžiny Bonifacio se rozprostírá bývalé rybářské městečko Santa Teresa di Gallura, které se stalo letoviskem s příjemnými plážemi, například s Rena Bianca, Marmorata nebo Santa Reparata. Jelikož patří k turistickým střediskům, ve městě je spousta míst, kam může turista zajít. Na náměstí se večer odehrávají zábavné akce a malé koncerty.

Souostroví La Maddalena – Severní souostroví se člení na 4 hlavní ostrovy, mezi něž náleží La Maddalena, Caprera, Santo Stefano a Spargi. Na souostroví může turisty nalákat chráněný lesnatý park nebo ostrůvek Budelli, který se pyšní jedinečnou růžovou pláží.

Costa Smeralda (Smaragdové pobřeží) – Nalézá se v severovýchodní části Sardinie v oblasti Gallura. Costa Smeralda je velmi populární mezi „smetánkou“, dovolenou v tomto letovisku tráví byznysmeni, politici, fotbalisté a další celebrity. Tomu odpovídají i ceny – oblast patří mezi luxusní destinace. Smaragdové pobřeží zabírá pouze několik desítek kilometrů (přibližně 50 km). Do 20. století byla tato lokalita téměř neobydlena. Vlápdy zde bídne poměry, byla tu rozšířena malárie a kvůli špatné půdě se nedářilo zemědělství. V jinak krásném místě s romantickými plážemi, zálivy, žulovými výběžky a ostrůvky se zalíbilo princovi jménem Karim Aga Chán IV., který zde nechal postavit turistický ráj v jeho dnešní podobě. Princ byl členem sekty šíitského islámu a hlavní postavou vzniklého Sdružení Smaragdového pobřeží. Toto sdružení vzniklo v roce 1962.

Porto Cervo – Místo s pouhými 200 stálými obyvateli, jenž je centrem všeho dění na Costa Smeraldě, připomíná svým tvarem jelení paroží, proto se jmenuje v doslovném překladu Přístav Jelena. Porto Cervo je malá rybářská vesnička, která je jachetním přístavem, který pojme až 700 lodí. Navštívit zde lze značkové obchody a butiky, luxusní restaurace, hotely a noční kluby. Všechny budovy jsou postaveny tak, aby splynuly s okolím. Napodobována byla typická místní gallurská obydlí vesnického vzhledu, která jsou nízkými domečky terakotové barvy se zaoblenými okny. Interiér je vybaven moderně a elegantně, přesto si zachovává sardský styl.

Porto Rotondo – Řadí se k jedné z přidružených oblastí Costa Smeraldy. Ačkoliv oficiálně nepatří do Sdružení Smaragdového pobřeží, je oblíbeným letoviskem italského premiéra Silvia Berlusconihho, jež si zde zakoupil několik nemovitostí. Za typické pro tuto oblast se považují načervenalé skalní útesy, které se svažují k plážím. Promenáda městečka disponuje obchody prestižních značek, vyhlášenými restauracemi a jedinečnou architekturou. Cílí sem celebrity zlákané exkluzivitou letoviska, což se následně odráží na cenách poskytovaných služeb.

Golfo Aranci – Na mysu Capo Figari v severovýchodní části ostrova leží přístavní městečko Golfo Aranci, které se z malého rybářského přístavu změnilo v oblíbenou destinaci turistů. Mys Capo Figari oplývá jedinečnou přírodní rezervací. Nejnavštěvovanější pláže této lokality jsou Cala Sassari a Cala Sabina.

Olbia – Nachází se v severovýchodní provincii Gallura a je považována za město budoucnosti. Město provozuje letiště a rušný přístav. Hlavní příjmy Olbie pocházejí z cestovního ruchu, rybolovu a zemědělství. Cestovní ruch, díky němuž se město začalo rozvíjet a modernizovat, mělo příznivý vliv na ekonomiku celého ostrova. Turisté, kteří se zajímají o historii, by neměli vynechat návštěvu právě Olbie. Její dominantou je románský kostel San Simplicio z 12. století, kolem něhož pravděpodobně existovalo původní středověké město.

Cala Gonone – Vesnice se nachází na východním pobřeží nedaleko vyhaslé sopky Codula Manna. Z této malebné vesničky se doporučuje podniknout výlet do jeskyně Grotta del Bue Marino, kde jsou k vidění mořští volové (druh tuleňů) nebo různé přírodní úkazy, například varhanní píšťaly. K vesnici patří spousta krásných pláží, z nichž je nejznámější pláž v zátoce Cala Luna.

Costa Rei – Letovisko Costa Rei je vzdálené přibližně hodinu cesty od hlavního města Cagliari a patří mezi oblíbená místa turistů, zejména díky svým útulným zátokám, dlouhým bílým písečným plážím a azurovému moři. Pláž pozvolna sestupuje do moře a tím je vhodná pro malé děti a začátečníky v plavání, provozovat se zde dá i spousta vodních sportů. Obyvatelé stejnojmenné vesničky zachovávají původní charakter života i přesto, že se vesnice stala turistickým centrem této lokality. Nedaleko Costa Rei se nacházejí další oblíbené lokality pro letní dovolenou, a to Villasimius, které lemuje jedny z nejkrásnějších pláží ostrova, např. Riso, Cala Caterina a Cala Pira, a lokalita Santa Margherita di Pula s nedotčenou přírodou a plážemi srovnatelnými s těmi karibskými.

Cagliari – Hlavní město Sardinie, Cagliari, obklopuje Golfo degli Angeli (Záliv andělů) z jižní strany, laguna Santa Gilla ze západu a z východu laguna Molentargius. Centrem města je náměstí Piazza Yenne, dominantou je hradební věž Bastione San Remy s krásným výhledem na město a amfiteátr. I přes bulváry, novogotické paláce nebo secesní kavárny je město především rušným přístavem. Ze zajímavých míst lze jmenovat například muzeum Museo Archeologico Nazionale, ze skály vytesaný amfiteátr Anfiteatro Romano, botanickou zahradu Orto Botanico nebo expozici moderního sardinského umění v Galleria Comunale d'Arte.

Porto Pino – Rekreační středisko Porto Pino láká svou panenskou přírodou, čtyřkilometrovou písčitou pláží a vysokými dunami z bílého písku. Středisko leží na jihozápadě v parku Sulcis, kde lze spatřit plameňáky. Porto Pino je situováno v zátoce Cala Piombo, která nabízí bohatý podmořský svět, který ocení nadšenci potápění. Toto letovisko patří do seznamu oblastí chráněných pro bohatou rostlinnou říši.

Alghero – Sardinie je často označovaná „Karibikem Středomoří“ a o pravdivosti tohoto označení se lze přesvědčit právě ve čtyřicetitisícovém severozápadním městečku Algheru, které se pyšní dlouhými bílými plážemi, jemným pískem a křišťálovým mořem. Městečku se přezdívá „Malá Barcelona“. K Algheru neodmyslitelně patří právě katalánština, kterou mluví přibližně 22 % obyvatel, ale také mys Capo Caccia, červené korály a langusty. Přestože se jedná o krásné město, není zaplněné davy turistů. Z rušného náměstí Piazza Civica vede plno malebných křivolakých uliček. Alghero je bohaté na středověké paláce a kostely se zvonicemi. Dominantou města je zvonice katedrály Neposkvrněné Panny Marie pocházející z druhé poloviny 16. století.

Castelsardo – Městečko Castelsardo se nachází na severním pobřeží ostrova v provincii Sassari. Zvláštností je jeho poloha, protože se rozprostírá na skále. Neobvyklé místo se může pochlubit skalním útvarem Roccia dell' Elefante. Za shlédnutí jistě stojí zrekonstruovaný hrad s výhledem na moře, dále katedrála San Antonio Abate s barevnou aragonskou zvonicí nebo středověké ruiny pevnosti Doria. Toto turistické středisko je považováno za perlu oblasti Sassari.

Isola Rossa – Bývalá rybářská vesnička leží na severním pobřeží v oblasti Olbia v obci Trinità d'Agultu u zálivu Asinara. Odpočinout a užít si moře mohou turisté na písčité pláži Spiaggia Lunga nebo Marinedda. Letovisko je vhodné i pro příznivce šnorchlování a záliv Marinedda i pro milovníky surfování. Poznat blíže místní kulturu lze dvakrát měsíčně v obci Trinità d'Agultu, kde se pořádají večerní slavnosti s představeními a ukázkami řemeslné výroby.

Costa Paradiso – Tuto rekreační oblast nalezneme v severní části mezi městy Castelsardo a Santa Teresa di Gallura. Ačkoliv je oblast známá mezi turisty, nabízí více klidu a odpočinku od míst plných turistického ruchu. Moře je vyhledáváno potápěči. Krajina je členitá a kopcovitá a nabízí četné příležitosti pro procházky. Terén není příliš

vhodný pro lidi se sníženou pohyblivostí a rodiny s dětmi. Na některé pláže se lze dostat pouze lodí.

3.2.1.3 Nuragy

Tzv. nuragy pocházející z let 1 600 před Kristem patří mezi neodmyslitelné historické památky Sardinie. Nuragy jsou velmi rozšířené na Sardinii, jejich počet se pohybuje kolem několika tisíců. Jedná se o kruhové obranné věžovité stavby z velkých opracovaných kamenů pokládaných na sebe bez jakéhokoliv pojiva. O technologii zpracování a vršení kamenů se toho moc neví. Tyto věže pochází z kultury Bonnanaro z let 1 800 – 1 500 před Kristem, jež byla přechodnou dobou mezi dobou měděnou a bronzovou.

Nuragská kultura spadá do období 1 600 – 300 let před Kristem. Kromě nuragů pochází z tohoto období také „hrobky obrů“, které byly využívány jako hromadná pohřebiště. Těchto pohřebišť bylo na ostrově objeveno přes tři sta.

I na Sardinii lze navštívit památku zapsanou v seznamu UNESCO. V roce 1997 se takovouto památkou stal architektonicky nejpracovanější komplex nuragů s pozůstatky domů, hrobů, chrámů a divadla. Památka se jmenuje Su Nuraxi a nachází se asi jeden kilometr od obce Barumini v provincii Medio Campidano, podle níž je komplex nuragů pojmenován.

3.2.1.4 Přírodní úkazy

Dále na Sardinii stojí za zmínku Cappo d'Orso, Grotta di Nettuno, slavná skála Roccia dell' Elefant, Capo Caccia nebo národní park Gennargentu.

Cappo d'Orso – Ze skalního bloku Cappo d'Orso lze vystoupat k Roccia dell'Orso, což je žulový medvěd vytvarovaný ze skály omýváním vody a působením větru. Nachází se na severu ostrova blízko starobylého městečka Palau. Skála měří kolem 122 m. Z tohoto místa je fascinující výhled na tyrkysové moře a souostroví La Maddalena.

Grotta di Nettuno – Jedním z nejkrásnějších přírodních úkazů na Sardinii je jeskyně Grotta di Nettuno, podzemní pohádková říše na východním pobřeží, k níž vede dlouhá, ale působivá cesta ze 656 schodů, které pocházejí z roku 1954.

Roccia dell'Elefante – Skalní útvar sloního tvaru se nachází nedaleko městečka Castelsardo.

Capo Caccia – Z Alghera jezdí k mysu Capo Caccia, který se tyčí z moře za zálivem Porto Conte, výletní lodě. V útrobách mysu se rozléhá hojně zdobená krápníková jeskyně, do které se dá vstoupit jen když je moře klidné, protože vchod se nachází nízko nad vodou. Mimo výletní lodě se lze na mys podívat i ze souše z vrcholu útesu, od kterého vede tzv. kozí schodiště.

Národní park Gennargentu – V pohoří Gennargentu leží největší sardinský národní park Parcu Nazionale del Golfo di Orosei e del Gennargentu, který zahrnuje i záliv Orosei a vápencový masiv Supramonte. Rozprostírá se přes část provincie Nuoro, území Le Barbagie, Supramonte a záliv Golfo di Orosei.

3.2.2 Sicílie

Sicílie je vhodná k výletům za kulturními památkami, ale i zde se lze věnovat sportovním aktivitám, výletům do přírody a také trávení času u moře na plážích, které jsou i zde velmi krásné. Informace jsem čerpala také z průvodce a internetových zdrojů.

3.2.2.1 Obyvatelé

Sicilané jsou rodinně založení a loajální ke svým blízkým a kladou důraz na tradice. Obyvatelé jsou flegmatičtí, nedůvěřiví, mají ale smysl pro humor a družnou povahu. Když turistu-cizince lépe poznají, překvapí ho svou pohostinností a přátelskou povahou. Obyvatelé jsou věřící a převážná většina se hlásí k římskokatolické církvi.

Stejně jako Sardinie má Sicílie plný kalendář všemožných svátků a tradičních oslav. Nenajde se snad měsíc, kdy by místní něco neoslavovali. Mezi nejznámější slavnosti patří např. Festa di Sant'Agata, I Misteri, La Mattanza, Festa di Santa Lucia, Infiorata.

3.2.2.2 Mafie

Termín „mafie“ byl zaznamenán palermskou prefekturou roku 1865 a v roce 1982 byl zapsán v italském trestním zákoníku. Výraz „mafie“ však existoval ještě dříve než samotná organizace, a to ve smyslu temperamentní osoby s hrđou a nezávislou povahou. Mafiáni byli prostředníci, kteří od rolníků vymáhali peníze za pronajatou půdu. Z venkova se mafie rozšířila i do měst v souvislosti s budováním průmyslu a

vzájemných protislužeb. Mafiánské klany pronikly na drogový trh, který ovládly, a s tím rostla jejich brutalita a počet vražd, jelikož jednotlivé rodiny toužily po vyšších podílech ze zisku. Současná mafie v této oblasti neprosazuje takové násilí jako v dřívějších letech, ale je hlouběji zakořeněna do každodenního života místních obchodníků, z nichž 80 % platí nějakou formu „výpalného“. Na společnost i politiku mají mafiánské klany vliv díky penězům získaným z nelegálních činností, svůj majetek zvyšují také ze státních zakázek ve stavebnictví, obchodu s nemovitostmi a z peněz Evropské unie přidělených na rozvoj italského regionu. Tento typ mafie se nazývá „neviditelná mafie“.

3.2.2.3 Města a letoviska Sicílie

Navštěvovanými a oblíbenými destinacemi Sicílie jsou Palermo, Monreale, Cefalù, Messina, Letojanni, Taormina, Catania, Giardini Naxos, Siracusa, Ragusa, Agrigento a San Vito Lo Capo.

Palermo – Brána Porta Nuova z 16. století je vstupem do hlavního a zároveň největšího města Sicílie, Palerma, které se nachází ve stejnojmenné provincii. Město má přibližně 655 000 obyvatel. Město spojuje jak přírodní krásu, tak historii a kulturu, a turista si v něm najde to, co ho zajímá. Památky zde zanechali dnešní Sicilané a v dřívějších dobách také Řekové, Normané a Arabové. Ve městě lze navštívit různé katedrály, kláštery, letohrádky a také Orto Botanico patřící mezi jednu z nejkrásnějších zahrad v Evropě. Velmi poutavá je kombinace křesťanského a arabského stylu, například v kostelu San Giovanni degli Eremiti s exotickou zahradou nebo v kostele Chiesa La Martorana vyzdobeném mozaikou a mramorem různých tvarů. Jednou z nejznámějších staveb Sicílie je mozaikami zdobená Cappella Palatina, která je součástí královského paláce Pallazzo Normani se stropem inspirovaným arabskou architekturou. Nejstarší jezuitský kostel na ostrově Chiesa del Gesú ukazuje barokní styl s ornamenty, malbami, reliéfy a mramorem a tím se řadí k nejvýznamnějším památkám Palerma. Uprostřed města stojí jedinečná památka San Giuseppe dei Teatini. Jedná se o barokní chrám, který je celý vyzdobený zlatem, mramorem a obrazy.

Monreale – Deset kilometrů jižně od Palerma se nachází městečko Monreale, které je navštěvováno zejména kvůli jednomu z nejkrásnějších chrámů na světě, který oslní návštěvníky hlavně vnitřní výzdobou. Zdobí ho podlahy s mramorovými vzory,

mozaiky zlaté barvy, mozaiky znázorňující biblické osoby a příběhy. Dóm nechal postavit normanský král Vilém II. roku 1172 se záměrem překonat ostatní královské chrámy. Vedle Dómu je klášterní křížová chodba, další významná památka tohoto města, která je známá vzácnými ukázkami sicilského sochařství a zobrazeními života biblických postav na sloupech chodby.

Cefalù – Tři tisíce let staré město je situováno na severu ostrova pod skalami a turisté si v něm mohou prohlédnout normanský dóm, malebné uličky a večer nasvícená skaliska. Je zde i pěkná udržovaná pláž s čistým mořem. Dóm, dominantu města, nechal vybudovat král Roger II. v roce 1131 jako královskou hrobku a hlavní chrám Sicilského království. Tento záměr nevyšel, ale přesto se stal slavnou stavbou románského stavitelství stojící před skálou La Rocca. Návštěvníka ohromí zlatá mozaiková výzdoba interiéru, se kterou se dá setkat také v již zmíněném městě Monreale.

Messina – Město ležící na východě u průlivu stejného názvu, Messina, je přístavem a vstupní branou na ostrov, kam přijíždějí trajekty z italské pevniny. Důležitý dopravní uzel patří k největším městům ostrova. Město je spíše průmyslově zaměřené. Messina byla na začátku 20. století téměř celá zničena zemětřesením, byla také bombardována během 2. světové války. Město bylo zrekonstruováno a pozůstatky některých původních budov lze spatřit v Muzeu Regionale. Pokud turisté Messinu navštíví, neměli by si nechat ujít symbol města, a to normanskou katedrálu Rogera II. s největšími varhanami Itálie, světově největšími astronomickými hodinami ve zvonici a různými uměleckými díly.

Letojanni – Město Letojanni se může pochlubit skvostným panoramatickým výhledem do okolí, protože se nachází na vyvýšenině na východním pobřeží ve vzdálenosti přibližně 5 km od Taorminy. Moře je díky postupnému svažování vhodné pro koupání rodin s dětmi a plavce začátečníky. V bývalé rybářské vesničce stojí na skále Capo Sant Alessio opevněný hrad.

Taormina – Město Taormina se rozprostírá na útesu Monte Tauro ve výšce 200 m.n.m na východním pobřeží a řadí se k nejatraktivnějším městům Sicílie. Toto starověké město má řecký původ a přitahuje návštěvníky svým starořeckým, avšak stále fungujícím, divadlem Teatro Greco, kde se konají umělecké a hudební festivaly. Město je protkáno křivolakými uličkami, najdeme zde četná náměstí a kostely. Vyvýšená

poloha Taorminy poskytuje působivý výhled na sopku Etnu a Jónské moře. Odpočinout si lze na některé z nádherných plážích, například na Isola Bella nebo Mazzaró s kříšťálově čistým mořem. V malém centru stojí místní dóm a několik kostelů. Náměstí i ulice jsou plné obchodů, butiků, hotelů, restaurací, pizzerií, kaváren, cukráren a barů, které jsou v letních měsících přeplněné turisty.

Taormina je vhodným záhytným bodem k pořádání různých výletů do okolí, především pak k sopce Etně. Pod vrchol se lze svézt lanovkou nebo vyjet autem či autobusem, z výšky 1 500 m pak na vrchol zbývá cesta pěšky trvající přibližně 20 minut. Výstup je možný vždy jen s licencovaným průvodcem. Etna není z bezpečnostních důvodů přístupná za každého počasí, které je na vrcholu extrémní a nelze ho přesně předpovědět. Šest měsíců v roce pokrývá vrchol sopky sníh. Aktivita činnosti sopky se dokumentuje už 2 500 let a v noci lze spatřit záři chrlící žhnoucí lávy z jejího kráteru do vzdálenosti několika kilometrů.

Catania (česky Katánie) – Východní město Catania, druhé největší na ostrově, je rušné a hektické město. Za hlavní památku je zde považován Dóm sv. Agáty v barokním stylu s antickými sloupy, a kašna se slonem a obeliskem na hřbetě umístěná na náměstí. Klidná barokní ulice s paláci a kostely se jmenuje Via Crociferi, rušnou nákupní ulicí pak je Via Etnea disponující obchody, bary a restauracemi.

Giardini Naxos – Letovisko Giardini Naxos, které bylo jako první sicilské město založeno Řeky roku 735 před Kristem, je vyhledávanou destinací turistů.. Nachází se ve východní oblasti blízko Taorminy. Giardini Naxos nabízí pláže, čisté moře, restaurace, bary a obchůdky.

Siracusa (česky Syrakusy) – Stodvacetitisícové město, jež bývalo kdysi antickým velkoměstem Středomoří, se dělí do dvou téměř nezávislých částí, jimiž jsou Stará čtvrt' a Nové město. Ostrov Ortigia, na němž se rozkládá právě Stará čtvrt', je spojen se Siracusami dvěma mosty. Ortigia je obklopena hradbami, uvnitř nichž se nalézají kostely, paláce a barokní památky. Stará čtvrt' působí impozantně, ostrůvek je obklopen mořem a hradbami, po nichž se lze procházet. Romantické uličky, jednotný barokní styl a přístav jsou hojně navštěvovány turisty. V moderní části Staré čtvrti za mosty, tedy již ne na ostrově Ortigia, jsou archeologické vykopávky, muzeum a moderní poutní kostel. Nová část města zaujme vykopávkami původních Syrakus ležících v archeologickém

parku, Parco Archeologico, se dvěmi antickými divadly, římským amfiteátem a oltářem Herona II. Za návštěvu stojí především světová památka UNESCO – skalní nekropole Pantalica.

Ragusa – Ragusa, nebo také Ragusa Ibla (staré město), je město, které bylo zničeno zemětřesením roku 1693. Nad tímto městem na náhorní plošině vzniklo město nové – Ragusa Superiore. Ragusa Ibla byla vystavěna znova na svém původním místě. Ke spojení těchto měst došlo v roce 1927. Srdcem města zůstává Ragusa Ibla, kde je soustředěna většina památek a nejlepší restaurace, praktickou stránku města zajišťuje Ragusa Superiore, kde najdeme hotely a dopravní služby. Úzkou klikatou uličkou plnou schodů přerušovaných oblouky a průchody zvanou salita commendatore lze dojít k pozůstatkům kostela Santa Maria delle Scale a kostelu Chiesa del Purgatorio s obrazem od malíře Francesca Manna. Ve městě si lze prohlédnout mnoho dalších kostelů. V Ragusa Superiore je dominantou Duomo di San Giovanni Batista a nachází se zde i důležité archeologické muzeum Museo Archeologico Ibleo s nálezy z řeckého města Kamarinam.

Agrigento – Do Agrigenta se turisté vydávají zejména kvůli archeologickému nalezišti zapsanému na Seznamu světového dědictví UNESCO. Pro fanoušky historie dále stojí za zmínku helénisticko-římská čtvrt' ze 4.-3. století před Kristem, kde jsou v budovách dochovány zdi s malbami a zdobné mozaikové podlahy. K nejzajímavějším patří dům Afrodité nebo dům diamantové mozaiky. Známým podzemním objektem je Hypogeum Giacatello, což je pravděpodobně starověká nádrž z 5. století před Kristem. V oblasti lze vyzkoušet různé vodní sporty. Kromě plavání lze například jezdit na vodních lyžích, šnorchlovat, potápět se nebo surfovat na pláži San Leone di Agrigento se zlatavým pískem. Dále se lze opalovat na nejznámější pláži Agrigenta, Punta Bianca, procházet se po okolí a poznávat historii, ochutnávat sicilskou gastronomii v místních stravovacích zařízeních nebo se večer pobavit v klubu. Město se zhruba 57 000 obyvateli se nachází na jihu mezi řekami Sant'Anna a San Biagio.

San Vito Lo Capo – Oblíbené letovisko Italů, kteří se sem vydávají trávit svou letní dovolenou, je San Vito Lo Capo. Do tohoto letoviska na severozápadním výběžku ostrova jezdí turisté kvůli jedné z nejkrásnějších, přes jeden kilometr dlouhé, sicilských pláží s průzračně čistým Tyrhénským mořem. Kdo má rád vysokohorskou turistiku,

může podniknout výšlap na zdejší horu Monte Monaco do výšky 532 m. Nepřehlédnutelnými prvky krajiny jsou skála podobná Gibraltaru nebo maják, nejvyšší stavba na mysu Lo Capo. Letovisko není díky své odlehlosti příliš rušné, turisté tu narazí i na pastevectví usedlosti, rybářské osady, restaurace a obchůdky se suvenýry v úzkých uličkách starého města nebo zátoky s dostatečným soukromím.

3.2.2.4 Památky světového dědictví UNESCO

Itálie má celkem 44 památek, které jsou součástí Světového dědictví UNESCO, z nichž se Sicílie může pyšnit pěti památkami a Sardinie jednou. To dokazuje jak je Sicílie atraktivní destinací.

Mezi památky UNESCO patří Archeologické naleziště v Agrigentu, které bylo zapsáno na seznam v roce 1997. Nalezišti se přezdívá Valle dei Templi (Údolí chrámů) a jde o starořecké naleziště zbytků chrámů v dórském stylu pocházejících z 5. století. Chrámy byly zdevastovány po nájezdu Kartaginců, přesto zde zůstaly zbytky devíti z deseti původních chrámů.

Další památkou na Seznamu světového dědictví UNESCO zapsanou stejného roku jako předcházející památka je Villa Romana del Casale. V této vile se ukrývají unikátní mozaiky s realistickými detailními prvky římského období na podlahách domu až ze 4. století, zbytek budovy bohužel dochován nebyl. Domněnkou je, že vila patřila Maximianu Herculeovi, který byl spoluvládcem Diocleciana.

Na seznam patří i Liparské ostrovy náležející k autonomní oblasti Sicílie. Na seznam památek UNESCO byly zapsány roku 2000.

Mezi světové dědictví jsou zapsána od roku 2002 i Pozdně barokní města v údolí Val di Noto. Jedná se o osm měst na jihovýchodě Sicílie, těmito městy jsou Caltagirone, Militello Val di Catania, Catania, Modica, Noto, Palazzolo, Ragusa a Scicli. Nejpůsobivější města Sicílie jsou právem na seznamu, po zemětřesení z roku 1693 byla zničena a poté znova v 18. století vystavěna v barokním stylu.

Mezi poslední zapsanou oblast Sicílie patří Syrakusy a skalní nekropole Pantalica, které se dostaly mezi památky UNESCO roku 2005. Pantalica je nekropole, neboli pohřebiště, kde se nachází přes pět tisíc hrobek pocházejících z doby od 13. do 7. století před Kristem. Pantalica leží mezi městy Ferla a Sortino na jihovýchodě ostrova.

Skalnaté údolí v sobě skrývá stovky jeskyní a na dně údolí protékající říčka tvořící přirozenou kaskádu jezírek spojených vodopádky a jezy.

Na Sardinii je možné navštívit pouze jednu památku zapsanou mezi Světové dědictví UNESCO roku 1997, a tou je již zmíněný komplex v podkapitole společenských faktorů na Sardinii, Su Nuraxi v Barumini.

4 REALIZAČNÍ FAKTORY

Realizační faktory jsou takové činitele, které nám umožňují být v určité zemi. Patří sem doprava, abychom se dostali na místo určení a měli možnost se přepravovat i v dané zemi, ubytování, abychom měli kde nocovat, a stravování, abychom měli co jíst.

Pro občany z členských států Evropské Unie není potřeba si vyřídit vízum na cestu do Itálie. V Itálii lze pobývat až devadesát dní bez nutnosti víza.

4.1 Doprava

Na **Sardinii** se lze dostat letecky nebo po pozemní komunikaci a pak z (italského) přístavu trajektem. Trajekty vyplouvají z italských přístavů z měst: Civitavecchia, La Spezia, Livorno, Piombino, Janov a Fiumicino. Na Sardinii jsou přístavními městy pro trajekty: Olbia, Golfo Aranci, Porto Torres, Cagliari, Arbatax a Santa Teresa di Gallura.

Dopravci, od kterých lze zakoupit trajektovou dopravu, jsou Moby Lines, Sardinia Ferries, Corsica ferries, Tirrenia. Cesta trajektem trvá 6-10 hodin. Obecně platí, že cesta nočním trajektem je delší než cesta přes den. Moře bývá klidné a nehrozí tedy žádná rizika.

Letiště jsou na Sardinii ve městech Cagliari, Olbia, Alghero a Arbatax. Let na ostrov trvá přes 2 hodiny. Leteckou dopravu na Sardinii si lze zajistit přes společnost SmartWings s přímým letem z Prahy. Dalšími aeroliniemi létajícími na ostrov jsou Alitalia, Air One, Lufthansa nebo nízkonákladová společnost Ryanair s odletem z Bratislavы do Alghera.

Na ostrov se lze dopravit i vlakem, ale je to nákladný způsob dopravy, jelikož pro vlak je potřeba speciální trajekt.

Na **Sicílii** se lze dostat také letecky nebo trajektem z některého z přístavů. Společnosti létající na Sicílii jsou Alitalia, Air One, Lufthansa, Vueling Airlines, Austrian Airlines, Swiss a přímé lety z České republiky na ostrov zajišťuje Smart Wings. Letecky se lze dostat na letiště v Catanií a Palermu.

Doprava po Sicílii není přehledná. Klid v ulicích je zpravidla pouze v době siesty, tedy mezi 14. až 16. hodinou. Problematické je i přecházení přes ulici, neboť Sicilané neradi zastavují i před přechodem.

Na **Sardinii i Sicílii** existuje spousta půjčoven aut nebo motocyklů, takže pokud někdo necestuje vlastním autem, může si auto půjčit na ostrově, aby mohl nezávisle podnikat výlety po okolí.

4.2 Ubytování

Sardinie je „bohatá“ na ubytování v apartmánech, residencích, bungalowech, studiích, kempech atd. Lze se ale samozřejmě ubytovat i v hotelech různých úrovní. Ubytovací kapacity mohou být zařízeny jak moderně, tak tradičně. Nejčastěji převládá právě tradiční „sardský“ styl. Cena ubytovacích zařízení klesá s rostoucí vzdáleností od moře. Větší města mají celoroční provoz ubytování, ale některá zařízení při poběží v turistických střediscích zavírají na dobu přibližně od listopadu do Velikonoc.

Díky tomu, že Sardinie není masovou turistickou destinací, se tu nikdy nestavěly rozsáhlé komplexy a hotely. Ubytovací zařízení jsou harmonicky zasazené do přírody tak, aby splývaly s krajinou a nijak ji nenarušovaly. Platí zde omezení a přísná pravidla týkající se stavby masových turistických komplexů.

Na **Sicílii** se také lze ubytovat v apartmánech, ale lepší výběr ubytování je zde v hotelech, které jsou jak obyčejné, tak luxusní. Tříhvězdičkové hotely nabízejí pohodlné ubytování a některé čtyřhvězdičkové poskytují opravdu luxusní ubytování a profesionální servis. Spousta hotelů nabízí i wellness služby.

4.3 Stravování

Pokud turista zvolí vlastní způsob stravování, otevírá se mu tím spousta možností. Může si nakoupit potraviny a sám si vařit, ale byla by škoda nevyzkoušet tamní stravování, tak jak ho sami Sicilané či Sardiňané připraví v některém ze svých četných stravovacích zařízení. V případě stravování v hotelu nebude turista nijak ošizen, jelikož se téměř vždy vaří tradiční kuchyně doplněná o mezinárodní pokrmy.

Mezi dražší potraviny patří ovoce a zelenina, ale ceně odpovídá výborná kvalita. Čerstvé ovoce a zeleninu prodávají na tržišti, ovšem na těchto trzích se s cenou nesmlouvá. V restauracích se nabízejí poměrně draze nápoje, jak alkoholické tak nealkoholické.

Pro Italy je hlavním jídlem dne večeře, která se skládá z několika chodů. Večeří se pozdě. Na Sardinii i na Sicílii bude jedním z nejlepších zážitků zkoušení místní gastronomie.

4.3.1 Sardská kuchyně

Ceny potravin v supermarketech se přibližují cenám v České republice. Mezi typická stravovací zařízení patří trattoria, pizzeria, rosticceria, birrerie a gelaterie.

Sardská gastronomie je plná vůně, barev a chutí, při přípravě pokrmů se dbá na čerstvost surovin a jídlo se vychutnává jako jedinečný rituál.

Sardská kuchyně je založena na sýrech, mase (selatech, místních šunkách a klobásách), kaviáru z jiker tuňáka, těstovinách, rybách, darech moře, olivách, zelenině, ovoci a sladkých pochoutkách s medem, mandlemi, ořechy a fíkem.

Typické produkty, které se na ostrově pěstují a dále spotřebují, jsou olivový olej, středomořské bylinky, ovčí sýry a víno. Nejoblíbenějšími sýry jsou ovčí a kozí, jež se vyrábějí z plnotučného mléka. Některé typy sýra jsou dokonce chráněny zákonem, aby zaručily svůj původ. Mezi ně se řadí „pecorino sardo“, „fiore sardo“ a „pecorino romano“. Sardská kuchyně je zaměřena i na syté polévky a masové vývary.

Na Sardinii se těší velké oblibě ryby a dary moře. Nejlepší rybí pokrmy lze ochutnat v Cagliari, Oristanu, Carloforte a Algheru. Druhy ryb a darů moře, nad kterými si pochutnávají, jsou malý druh žraloka, cípal, langusty a tuňáci.

Mezi oblíbená masa patří jehněčí a maso ze selátek a kůzlat, které sami pastevci chovají, ale jí se i vepřové a skopové. Další pochoutkou je syrová, na vzduchu sušená šunka prosciutto crudo a zvěřina – zejména zající a divočáci.

Na Sicílii i na Sardinii se používají mandle v mnoha sladkostech, například v tureckém medu, mandlových pusinkách a v dortících. Také je často používán med, sýr ricotta, rozinky, šafrán nebo plody opuncie.

Červená vína se těší popularitě nejenom na Sardinii, ale jsou vyhlášená i ve světě. Z nejznámějších lze jmenovat Cannonau a Monica, z výjimečných Carignano či Cagnulari. Bílá vína jsou stejně jako červená vína velmi oblíbená, mezi ně se řadí Vermentino, Nuragus, Semidano nebo Torbato. Dezertními víny jsou Nasco, Moscato, Giro nebo Malvasia. Tradiční likér vyráběn z myrty se jmenuje Myrthó.

4.3.2 Sicilská kuchyně

„Umění vařit“ byla první kuchařskou knihou západní kultury a pochází z 5. století před Kristem od autora Mithaik ze Syrakus. Již podle Homéra se na Sicílii nacházely bájné zahrady krále Alkinoa, které nabízely bohatou úrodu vinných hroznů, obilí, ovoce a luštěnin. Pro sicilskou gastronomii jsou důležitými pojmy: čerstvost, chuť a aroma a mezi základní suroviny patří ovoce, zelenina a ryby.

Sicilané jsou velcí gurmáni, jedí neustále a kdekoliv. Oblíbené jsou podniky „buffitieri“, které nabízejí malá teplá jídla u stánků na ulici za příznivé ceny.

Pro vegetariánství Sicilané nemají přílišné pochopení, přesto díky hojnosti zeleninových pokrmů nebudou mít vegetariáni problém se najít. Ovšem vegani to budou mít složitější, neboť většina jídel obsahuje nějakou živočišnou surovinu.

Základem jídelníčku je chléb, ke kterému se v dřívějších dobách přistupovalo s nesmírnou úctou. Těstoviny (pasta) jsou samozřejmě oblíbené i na tomto ostrově, stejně tak jako v celé Itálii.

Je přirozené, že velké oblibě se zde těší rybí pokrmy, které nabízí okolní vodstvo. Mezi oblíbené druhy ryb se řadí tuňák, sardinka, makrela, mečoun a kalamáry.

Na pobřeží se více podávají ryby, takže nabídka masových pokrmů není tak rozsáhlá. Na větší nabídku masa lze narazit ve vnitrozemí ostrova, a to především na maso skopové, hovězí, vepřové a králičí.

Pasticceria je označení pro cukrárnu s nespočtem moučníků. „Cassata“ bývá označována jako královna sicilských sladkostí. Jedná se o cukrovinku připravovanou ze sýru ricotta, cukru, vanilky, čokolády a kandovaného ovoce.

Gelato neboli zmrzlina se na Sicílii vyrábí na místo ze smetany z pudinku. Po celém ostrově se vyskytuje mnoho gelaterií, kde si zmrzlinu vyrábějí sami Sicilané přímo na místě. Existuje velké množství druhů a chutí, kterých neustále narůstá.

Hlavním odvětvím zemědělství je pěstování vinné révy. Bílé odrůdy se pěstují v chladném horském klimatu a jejich chuť je lehká, suchá a květinová. Červená vína jsou naopak charakteristická těžší ovocnou chutí. Mezi nejznámější a nejvýznamnější oblast se řadí Regaleali v provincii Caltanissetta. K nejoblíbenějším značkám bílého vína na Sicílii patří Rapitalà pocházející z oblasti Alcama. Populární jsou dezertní vína

z Marsaly. Jako nejlepší značky dezertních vín lze označit Florio a Pellegrino nebo sladké Malvasia.

Sicilané si potrpí na dobrou kvalitní kávu ještě více než zbytek Itálie. Po obědě nebo večeři si správný Ital dá espresso, macchiato nebo corretto (espresso ochucené trohou grappy nebo jiné pálenky). V nabídce jsou ale samozřejmě zařazeny různé druhy kávových nápojů jako caffè Americano, caffè latte, caffè macchiato, latte macchiato a cappuccino nebo ledová káva caffè freddo.

Oblíbeným nápojem, na který jsou Sicilané pyšní, je granita. Jedná se o nápoj ze směsi ledové tříště a ovocné šťávy nebo kávy s porcí čerstvé šlehačky. Hitem západní části ostrova je Latte di Mandorla, to je mandlové mléko dělané z mandlové drti a vody.

Voda z vodovodu je pitná po celé Sicílii.

5 SWOT ANALÝZA

Na základě nastudovaných informací, mé praxe v cestovní kanceláři a osobní zkušenosti během pobytu v oblasti jsem sestavila SWOT analýzu ostrovů.

5.1 SWOT analýza Sardinie

5.1.1 Silné stránky

Silnou stránkou Sardinie je krásně **čisté azurové moře** s písečnými plážemi, jež se často přirovnávají k plážím Karibiku, dále **výborná kuchyně, působivá a pestrá příroda**, která je po **moři** nejvýznačnějším lákadlem, a mírný podnební pás s **příjemnými teplotami**.

5.1.2 Slabé stránky

Jelikož se jedná o ostrov, nelze se na něj dostat jinak než letecky nebo trajektem z pevniny. Pro ty, kdo trpí strachem z létání nebo mořskou nemocí, bude cesta nepříjemná. Někoho může odradit dlouhá vzdálenost z České republiky.

Voda z vodovodního kohoutku není pitná, ale není ani závadná, pokud u kohoutku není cedule s nápisem „Non potabile“, tedy že voda není pitná. K pití se voda spíše nedoporučuje, protože obsahuje dost chlóru a není chuťově dobrá. Místní si proto na vaření a k pití kupují balenou vodu.

Ceny jsou obecně vyšší, hlavně ceny za ubytování, nejvíce pak samozřejmě v letních měsících v turistické sezóně. Nejvyšší ceny služeb jsou v srpnu.

Ačkoliv i Sardinie má svou zajímavou historii a řadu památek, bohatší na historické a kulturní pamětihodnosti je Sicílie, takže kdo podniká raději poznávací zájezdy takového typu, nebude zde zřejmě úplně spokojen.

Většina obchodů dodržuje „siestu“, tedy přibližně od 13 do 16 hodin je zavřeno.

5.1.3 Příležitosti

Z aktivit, které lze na Sardinii podniknout, lze jmenovat například **potápění, vodní sporty** (windsurfing, kitesurfing, surfing, kanoistiku, plachtění), **vysokohorskou turistiku, cykloturistiku** nebo **autoturistiku, horolezectví či jezdectví**. Další

možností je ochutnat nové pokrmy připravované z **kvalitních a čerstvých surovin**. Příležitostí je **poznávání přírody**, která je odlišná od té v České republice.

5.1.4 Hrozby

Je potřeba si dát pozor na to, že po osmi dnech volného pobytu, jsou turisté povinni se nahlásit na místní policii, což za ně činí ubytovací zařízení. Pokud ale někdo jezdí individuálně a často mění místa pobytu, musí se přihlásit sám, jinak hrozí pokuta.

Srpen je měsícem dovolené Italů a ti tráví rádi svou dovolenou například na Sardinii, takže vznikne nápor na ubytování a trajekty, proto kdo má zájem v nejvyšší sezóně trávit dovolenou na Sardinii, měl by si rezervovat trajekt a ubytování v předstihu. To se však netýká jen Sardinie, ale i Sicílie.

Stejně jako v každém turistickém středisku, kde je rušno, hrozí kapesní krádeže, které se zde však nevyskytují tak často jako na pevninské části Itálie.

5.2 SWOT analýza Sicílie

5.2.1 Silné stránky

K silné stránce se jistě řadí bohatá **historie**, díky které oblast nabízí množství zajímavých **kulturních památek**. Za silnou stránku lze označit **středozemní klima** přecházející na jihu až do subtropického. Sicílie je vhodnou oblastí pro každého, neboť si zde každý najde to, co ho potěší a zabaví. Dovolená zde se bude líbit jak plážovým „povalečům“, tak dobrodruhům, milovníkům luxusu, obdivovatelům kulturních památek a zájemcům o **přírodu**.

5.2.2 Slabé stránky

Nevýhodou je, že se jedná o dražší destinaci, počínaje dopravou na Sicílii a konče cenami poskytovaných služeb.

I na Sicílii se nelze dostat jinak než letecky nebo trajektem z pevniny, takže někoho tento způsob dopravy a vzdálenost může odradit.

Také na Sicílii se dodržuje odpolední siesta.

5.2.3 Příležitosti

Příležitostí je na ostrově Sicílie nespočet. Lze se opalovat na **pláži**, koupat v **moři**, **potápět se**, ochutnávat **sicilskou gastronomii**. Dále lze podnikat **výlety do zajímavých měst**, poznávat krajinu na kolejích pro příznivce **cyklistiky**, navštěvovat **přírodní rezervace** nebo památky **Světového dědictví UNESCO** či se vydat na výstup na **Etnu** nebo jinou sopku na okolních ostrovech,.

5.2.4 Hrozby

Největší hrozbou je přítomnost mafie na ostrově. Ačkoliv má mafie vliv na společnost, turisté by se s ní za standardních okolností neměli setkat a nemusí mít strach.

Přestože má Sicílie výbornou polohu na rozhraní dvou zemských desek, tak je to také jejím problémem, protože se zde můžeme setkat se zemětřeseními a sopečnými erupcemi.

5.3 Srovnání Sardinie a Sicílie

Na základě vytvořené SWOT analýzy ostrovů mohu porovnat Sardinii a Sicílii a zjistit, čím se ostrovy podobají a čím se odlišují.

Silnými stránkami obou ostrovů jsou bezpochyby krásné moře, působivé pláže a teplé klima. Oba ostrovy obklopuje velmi čisté azurové moře, pláže jsou písečné, na některých místech s drobnými kamínky nebo oblázky. Z kulturního hlediska je zajímavější Sicílie, která je bohatá na kulturní a historické památky, které ačkoliv na Sardinii také jsou, nenachází se tam v takové míře jako na Sicílii. Přírodou je zase více proslulá Sardinie. Na Sicílii se pořádají hojně poznávací zájezdy a na Sardinii pro změnu různé turistické výlety.

Nejslabší stránkou je, že se jedná o dražší destinace. U obou ostrovů jsou vyšší ceny ubytování a dopravy, což může mnoho lidí odradit k uskutečnění cesty do oblasti. K další slabé stránce patří to, že se jedná o ostrovy, čili se tam lze dopravit pouze letecky nebo trajektem. Doprava může být dalším faktorem, který potencionální turisty odradí, pokud trpí strachem z létání nebo mořskou nemocí. Slabou stránkou Sardinie je, že se voda z vodovodu k pití spíše nedoporučuje, ale na Sicílii ji lze pít po celém ostrově. Na obou ostrovech se dodržuje odpolední siesta, na kterou nejsme v naší zemi zvyklí. Toto může turisty zdržovat.

Příležitostí pro podnikání rozmanitých činností je na ostrovech bezpočet a jsou v podstatě stejné. Moře vybízí k různým vodním sportům a plavání, pláže k odpočinku a opalování, příroda k pěší turistice nebo výletům na kole. Za vyzkoušení stojí jistě místní kuchyně, kterou lze ochutnat v mnoha lokálních stravovacích zařízeních. Krásné budou jistě i „obyčejné“ procházky v lokalitě, kde bude turista ubytován. Přidanou hodnotou na Sicílii je možnost poznávání kulturních a historických památek, především těch, jež byly zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO. Jak již bylo zmíněno, Sicílie jich nabízí oproti Sardinii více, i když Sardinie má též bohatou historii, kterou dokazují třeba nuragy.

V turistické sezoně patří k **hrozbám** vyšší nápor na dopravu a ubytování na obou ostrovech. Jako v každé turistické destinaci dochází ke kapesním krádežím, dochází k nim i na ostrovech, ale ne v takové míře jako přímo v Itálii. Vyšší nebezpečí hrozí na Sicílii, kde působí i v dnešní době mafie. Nelze podcenit ani nebezpečí zemětřesení a sopečných erupcí.

6 NABÍDKA PRODUKTŮ CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ

Sardinie je krásný ostrov, který toho může hodně nabídnout. Přesto je zatím ze Středomořských ostrovů turistickým ruchem nejméně dotčen, takže kolem pobřeží nejsou postaveny rozsáhlé komplexy pro turisty, ale hlavně různé residence a apartmány, které vcelku harmonicky souzní s přírodou. Cestovní kanceláře nabízejí zájezdy především na sever ostrova, kde se nachází spousta turistických středisek, což má za následek vyšší ceny nabízených produktů. Jih ostrova není tak turisticky rušný, takže ceny poskytovaných služeb jsou příznivější.

Mezi cestovní kanceláře nabízející zájezdy na **Sardinii** se řadí: Fischer, Sardegna Travel, Azzurra Tours, Alexandria a další. Zájezdy prodávají i různé cestovní agentury.

Tyto cestovní kanceláře nabízejí ubytování v lokalitách: Costa Rei, Costa Paradiso, Golfo di Marinella, Santa Margherita di Pula, Baja Sardinia, Villasimius, San Teodoro, Porto Cervo.

Nabídka zájezdů na **Sicílii** je vcelku dostatečná, prodejci poskytují ubytování (v hotelech, apartmánech), dopravu (letecky, autobusem, trajektem), pojištění. Lze zakoupit celý zájezd nebo pouze jednotlivé služby. Některá nabízená ubytovací zařízení se opakují, mezi nimi lze jmenovat například: Hotel Baia degli Dei***, Hotel Bay Palace****, Sporting Baia***, Hotel Delle Palme***, Baia Taormina****, Naxos Beach resort**** nebo Fontane Bianche Beach Club****. To svědčí o tom, že se jedná o oblíbená ubytovací zařízení, tedy měla by být zaručena kvalita. Ovšem na druhou stranu budou volná místa v hotelech rychle vyprodána a hotel bude plný turistů, což nebude nic pro ty, kteří hledají klidnější místo k dovolené. Některé z hotelů poskytují animační programy, které poskytují zábavu hostům, jak denní, tak večerní. Některé komplexy, které jsou ve větší vzdálenosti od pláže nebo od centra, nabízejí kyvadlovou dopravu, tzv. shuttle bus, na pláž nebo do centra.

V České republice nabízejí zájezdy na **Sicílii** například cestovní kanceláře: Čedok, Exim tours, Alexandria, Firo tour, Azzurra Tours a další. Zájezd lze koupit i u spousty cestovních agentur.

Z nabídky zájezdů cestovních kanceláří lze usoudit, že žádanými lokalitami jsou Giardini Naxos, Letojanni, Syrakusy a Palermo. Tyto lokality se těší oblibě také díky dobré dopravní dostupnosti z letiště nebo přístavu. Spíše se pořádají poznávací zájezdy s okruhem po nejzajímavějších místech Sicílie, tedy Palermo, Agrigento, Siracusa, Catania, Messina a Cefalù.

Sicílii ročně navštíví přes 4 miliony turistů.¹²

Nabídku zájezdů jsem porovnávala na www.sdovolena.cz. Když se porovná nabídka cestovních kanceláří na Sardinii a Sicílii s nabídkou například přímo do Itálie, Chorvatska, Egypta nebo na řecké ostrovy, tak lze dojít k závěru, že nabídka zájezdů na Sardinii a Sicílii, není v českých cestovních kancelářích tak rozsáhlá. Ačkoliv není nabídka obsáhlá, lze si z ní vybrat a najít vhodný zájezd, který bude vyhovovat požadavkům potencionálního klienta. Pokud si případný zájemce o návštěvu ostrovů z nabídky nevybere, nemusí se spolehat pouze na české cestovní kanceláře nebo cestovní agentury. Může se obrátit na některou zahraniční cestovní kancelář nebo vycestovat individuálně a vybrat si z široké nabídky přímo od provozovatelů ubytovacích zařízení nebo cestovních kanceláří působících na ostrovech.

---

¹² SKALICKÝ, Jaroslav. Sicílie. *Země Světa: Sicílie*. 2012, roč. 2012, č. 1.

7 ZHODNOCENÍ POTENCIÁLU SARDINIE A SICÍLIE

Oblast cestovního ruchu je důležitým odvětvím hospodářství, obzvlášť pak pro Itálii, která se stává cílovou zemí pro 40 milionů turistů ročně a umísťuje se tak na třetím místě v Evropě, na čtvrtém celosvětově. Do Itálie nejčastěji přijíždějí Němci, Francouzi a Švýcaři. Pro Čechy je Itálie také oblíbenou zemí, kde tráví svou, převážně letní, dovolenou. Mimo evropské národy do oblasti zavítají nejvíce Američani a Japonci.¹³

Obecně patří oba ostrovy k dražším destinacím v porovnání s nabídkou zájezdů na řecké nebo španělské ostrovy, do Egypta či Itálie. To ale neznamená, že by si dovolenou na těchto ostrovech mohli dovolit pouze bohatí.

Ceny za ubytování, dopravu i místní služby se odvíjejí od doby, kdy se turisté rozhodnou ostrovy navštívit. Ceny stoupají v turistické sezóně, od července do září, nejvíce pak v srpnu. Mimo letní sezónu ceny klesají. Doprava na oba ostrovy patří k nákladným položkám souhrnné ceny za dovolenou. Celkově jsou ceny na Sardinii vyšší než na Sicílii. Na Sicílii je více hotelů oproti Sardinii, kde je vybudováno více apartmánů, které splývají přirozeně s přírodou. Lze najít i velmi kvalitní a luxusní ubytování s profesionálními službami, ale také různé pohostinné hotely s rodinnou atmosférou nebo apartmány s jednoduchým, ale funkčním zařízením domáckého typu.

Na obou ostrovech lze podniknout podobné aktivity, mezi něž patří turistika, plavání, vodní sporty, potápění nebo výlety po okolí. Kdo rád tráví dovolenou pasivně v klidu, bude také spokojen. Na Sicílii je znát arabský vliv především v gastronomii a kultuře. Na obou ostrovech je krásná příroda, zajímavá města a spousta letovisek, která jsou vhodná pro trávení dovolené s nabídkou všech služeb, které turisté vyhledávají.

---

¹³ Itálie. HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Geografie cestovního ruchu: Evropa*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 211. ISBN 978-80-7380-093-2.

PRAKTIČKÁ ČÁST

8 ROZHOVOR

Jako první výzkumnou metodu pro praktickou část jsem zvolila krátký rozhovor poskytnutý majitelkou cestovní kanceláře Azzurra Tours, s. r. o., která se podělila se svými zkušenostmi ohledně Sardinie a Sicílie a zájmu svých klientů o ostrovy. Rozhovor jsem zvolila, abych získala informace od profesionála z oblasti cestovního ruchu. Chtěla jsem se dozvědět praktické poznatky o Sardinii a Sicílii z pohledu osoby, která oba ostrovy již několikrát navštívila a řadí je mezi hlavní nabídku své cestovní kanceláře, a zjistila, jaká náklonnost panuje mezi klienty. Tyto poznatky jsem aplikovala a použila v teoretické části práce.

Cestovní kancelář Azzurra Tours, s. r. o. se řadí k menším cestovním kancelářím, ale je oblíbená na trhu s cestovním ruchem a existuje již řadu let. Specializuje se na Itálii a italské ostrovy, mimo jiné ale nabízí dovolenou i na Korsice. Zajišťuje outgoing (výjezdový cestovní ruch) i incoming (příjezdový cestovní ruch). Je schopna zajistit veškeré služby potřebné k trávení příjemné dovolené.

Předem jsem si připravila **dvanáct otázek**. Odpovědi jsem nahrávala a vytvořila zkrácený přepis rozhovoru.

- **Jaká místa a co byste doporučila navštívit nebo vyzkoušet na Sardinii?**

„Na Sardinii bych doporučila potápění, horskou turistiku, podívat se do národního parku Gennargentu a vyzkoušet cyklistické trasy. Doporučila bych jet tam v době, kdy slaví různé svátky a zažijete tak tradiční Sardinii – ozdobené vozy, kroje, jídlo a další. Z pláží jsou nejkrásnější například Cala Luna, Cala Sisine a Cala Biriola. A z oblastí doporučuji Costa Smeraldu, kde jsou také krásné pláže. Tato oblast patří mezi nejdražší oblasti Sardinie, kam jezdí známé osobnosti z celého světa.“

- **Jaká místa a co byste doporučila navštívit nebo vyzkoušet na Sicílii?**

„Na Sicílii doporučuji projít si různé památky, kterých je na Sicílii spousta. Ochutnat výbornou sicilskou gastronomii, například sýry, domácí uzeniny, zeleninu, ovoce, sladkosti nebo opékaná selátka.“

- **Který ostrov Vám připadá zajímavější pro trávení dovolené?**

„Každý ostrov má něco jiného a je něčím zajímavý. Ostrovy mám stejně ráda, žádný neupřednostňuji, ale víckrát jsem byla na Sardinii a tedy jsem měla možnost ji více poznat, takže k ní mám bližší vztah. Celkově je na Sardinii i na Sicílii nejlepší příroda, vřelí lidé, výborné jídlo a moře a pláže.“

- **Na který ostrov klienti více jezdí? Nebo poptávají více „pevninu“ Itálie?**

„Jelikož na Sardinii bylo již dost lidí, tak volí jiné oblasti. Také z cenových důvodů vybírají něco jiného. V současné krizi hledají levnější destinace a upřednostňují krátké vzdálenosti, takže byl zájem o Rimini a Toskánsko. Přibližně stejně poptávají Sicílii a Sardinii.“

- **Jaké oblasti si nejvíce vybírají na Sardinii?**

„Obecně to je sever, jih a východ. O západ není příliš zájem, protože není tolik zajímavý s výjimkou krásného městečka Alghero. Z konkrétních oblastí to jsou Cala Gonone, Costa Rei nebo třeba Santa Margherita di Pula.“

- **Jaký způsob dopravy a jaký typ ubytování volí klienti na Sardinii?**

„Na Sardinii lidé volí dopravu spíše vlastní, tedy autem a následně trajektem, protože letenky jsou pro ně příliš drahé. Na výběr je zde k ubytování spousta apartmánů, které jsou zařízeny hlavně v domáckém sardském stylu. Klienti se tedy ubytovávají především v apartmánech.“

- **Jaké oblasti si nejvíce vybírají na Sicílii?**

„Vybírají si hlavně východní oblast a to Giardini Naxos, Taorminu, Letojanni a Katáni.“

- **Jaký způsob dopravy a jaký typ ubytování volí klienti na Sicílii?**

„Na Sicílii klienti převážně létají, protože autem a trajektem by to vyšlo dráž než letecky. Letecky to trvá pouze cca 2,5 hodiny. Na Sicílii není příliš apartmánů, takže klienti volí k ubytování hotely, převážně tříhvězdičkové nebo čtyřhvězdičkové. Obecně se dá říct, že kdo využije leteckou dopravu, ubytuje se v hotelu, kdo zvolí vlastní dopravu, ubytuje se spíše v apartmánu.“

- **Navštěvují klienti tyto ostrovy opakovaně, aby tam trávili dovolenou?**

„Ano, vracejí se, ale kvůli cenám méně než dříve. Sardinie a Sicílie patří k dražším destinacím. Nemůže si to dovolit každý kvůli ceně trajektů a letenek. Chorvatsko, Bulharsko a Řecko vyjdou levněji.“

- **S jakými ohlasy na ostrovy se setkáváte? Jaká je zpětná reakce?**

„Klienti jsou nadšení, reakce jsou tedy pozitivní. Mám několik stálých klientů, kteří se na ostrovy rádi vracejí.“

- **Proč jste se specializovala právě na Itálii a především pak na italské ostrovy?**

„V Itálii jsem byla několikrát a líbilo se mi tam, je to oblíbené místo pro dovolenou. Na Sardinii jsem byla za poznáním na pracovní cestě a ostrov se mi zalíbil. Sardinie nebyla na českém trhu rozšířena, byla jsem jednou z prvních, kdo ji začal nabízet. O Sicílii jsem se pak začala také zajímat a přidala ji pro rozšíření nabídky.“

- **Jaké země / ostrovy jsou podle Vás největší konkurencí pro Sardinii a Sicílii?**

„Řecké ostrovy, které díky krizi jsou levnější pro trávení dovolené. Turecko, Tunis a Egypt, které se také nabízejí výhodně, protože Tunis a Egypt dostávají dotace na rozvoj turistického cestovního ruchu, kdežto Sardinie a Sicílie mají nižší dotace a navíc v Itálii byly zavedeny městské (lázeňské) poplatky.“

8.1 Shrnutí rozhovoru

Cílem rozhovoru byl zájem získat jedinečné informace o ostrovech přímo z praktického hlediska. V teoretické části, v kapitole SWOT analýzy, jsem na základě dostupných informací zhodnotila zkoumané oblasti – Sardinie poutá pozornost především přírodou a Sicílie svými památkami. Obě oblasti jsou atraktivní díky moři. Ke stejnemu závěru jsem došla i díky rozhovoru, ve kterém mi tuto teorii potvrdila paní majitelka CK, která tak může soudit z vlastních zkušeností i ze zájmu svých klientů. Další důležitou informací, bylo potvrzení toho, že se jedná o dražší destinace. Klienti si proto často rozmyslí svůj záměr navštívit ostrovy a zvolí jinou destinaci, například řecké ostrovy,

Egypt, Chorvatsko nebo v poslední době opět Bulharsko. K oblíbeným turistickým destinacím patří dle paní majitelky na Sardinii: Cala Gonone, Costa Rei a Santa Margherita di Pula a na Sicílii: Giardini Naxos, Catania, Letojanni a Taormina.

Klienti upřednostňují ubytování na Sardinii v apartmánech, na Sicílii však volí více hotely. Na Sardinii spíše volí vlastní dopravu oproti Sicílii, kam využívají více leteckou dopravu.

Klienti, kteří ostrovy navštíví, jsou spokojeni a někteří z nich se opakovaně na ostrov vypravují, ale bohužel méně než dříve, z důvodu již několikrát zmíněného, a to vyšších cen.

9 DOTAZNÍK

Dotazník (viz příloha E) byl druhou výzkumnou metodou použitou v rámci zpracování této bakalářské práce. Dotazník jsem sestavila, abych se dozvěděla, jaký je mezi lidmi zájem o Sardinii a Sicílii. Zajímalo mne také, kolik lidí ostrovy již navštívilo, zda o ně vůbec projevují zájem, co je láká na ostrovech a jaký mají obecně postoj k cestování.

Dotazník obsahuje **jedenáct otázek s uzavřenými odpověďmi**, který jsem rozdávala při různých příležitostech a též jsem ho umístila na server www.vyplnto.cz. Lze tedy předpokládat, že nejvíce respondentů se bude pohybovat ve studentském věku (do 26 let), neboť server www.vyplnto.cz využívá mnoho studentů k publikování dotazníků. Na dotazník mi odpovědělo celkem 72 respondentů. Kvůli nižšímu počtu respondentů nebudu otázky hodnotit podle pohlaví ani podle věku, ale se vzorkem budu pracovat celkově, pouze pro zajímavost zmíním i složení dotazovaného vzorku lidí.

Na začátku dotazníku jsem uvedla několik obecných otázek ohledně cestování, poté však následují otázky vztažené přímo na ostrovy.

1. Pohlaví

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 72 respondentů, z nichž bylo 56 žen (78 %) a 16 mužů (22 %).

2. Věk

Nejvíce respondentů se pohybuje ve věkové kategorii 20-25 let, kterých je 34 (48 %), oproti tomu ve věku do 15 let neodpověděl žádný respondent. Ve věkové kategorii 16-19 let odpověděli 2 lidé (3 %), 26-35 let 14 lidí (19 %), 36-45 let 12 lidí (17 %) a 46-55 let 8 lidí (11 %). Respondentů z věkových kategorií 56-65 let a nad 66 let odpověděl jen jeden člověk, což činí v každé kategorii 1 %.

3. Cestujete rád/a?

Teze zmíněná v úvodu, že lidé rádi cestují, se mi potvrdila v průzkumu, neboť 52 lidí (73 %) odpovědělo, že cestuje rádo a 14 lidí (19 %), že „spíše ano“, tedy souhrnně lze tvrdit, že 92 % dotazovaných rádo cestuje. Pouze 5 lidí (7 %) odpovědělo, že spíše neradi cestují a jen 1 člověk (1 %) odpověděl, že vyloženě nerad cestuje.

4. Jaký způsob cestování preferujete do zahraničí?

Na otázku, jaký způsob cestování do zahraničí lidé preferují, jsem nechala respondenty zvolit ze dvou možností. Nejvíce je preferován individuální způsob dopravy/cestování, tedy že lidé si sami zajišťují dopravu, ubytování a další služby spojené s cestou do zahraničí. Tento způsob volilo 44 % respondentů. Druhým nejpreferovanějším způsobem (38 %) je zajištění zájezdu přes cestovní kancelář. Bez preferencí způsobu cestování je 9 % dotazovaných. Cestovní agentura je oblíbená u 7 % dotazovaných lidí. Odpověď, že do zahraničí necestují, zvolili 2 % respondentů.

5. Navštívil/a jste někdy Sardinii?

Na otázku, kdo již navštívil Sardinii, zodpovědělo kladně pouze 5 lidí (7 %), dalších 67 lidí (93 %) ostrov Sardinii nenavštívilo.

6. Navštívil/a jste někdy Sicílii?

Naprostá shoda se Sardiňí nastala u Sicílie, kdy stejný počet lidí navštívilo Sicílii, tedy pouze 5 lidí (7 %) a 67 (93 %) dotazovaných lidí na ostrově nebylo.

7. Chtěl/a byste navštívit Sardinii / kdo ji navštívil, chtěl by opět?

Zájem o Sardinii je, neboť z dotazovaných lidí by 56 (78 %) Sardinii rádo navštívilo, ale 16 lidí (22 %) o ostrov zájem nejeví.

8. Chtěl/a byste navštívit Sicílii / kdo ji navštívil, chtěl by opět?

Sicílie je na tom se zájmem ještě lépe, jelikož 62 lidí (86 %) by ji rádo navštívilo, pouze 10 lidí (14 %) nemá o ostrov zájem.

9. Co Vás nejvíce láká / co se Vám nejvíce líbilo na Sardinii?

U otázky, co lidi nejvíce láká na Sardinii, bylo možné zvolit až 3 odpovědi. Správným předpokladem bylo, že lidé se na Sardinii nejvíce zajímají o moře a pláže, kdy tato odpověď byla označena 30 %. Poté následuje příroda, již je Sardinie pověstná. Přírodu zvolilo 24 % respondentů, dále kulturu a historii 19 %, gastronomii 16 % a životní styl místních obyvatel 6 %. Avšak některé respondenty na Sardinii nic neláká, takže zvolili možnost „nic“ v 5 % odpovědí.

10. Co Vás nejvíce láká / co se Vám nejvíce líbilo na Sicílii?

Stejně jako na Sardinii i na Sicílii lidi nejvíce přitahují moře a pláže. Tato odpověď byla zaznamenána v 28 % odpovědích. Pak je pro respondenty nejzajímavější kultura a historie (23 %), následuje příroda (20 %), gastronomie (16 %). Životní styl místních obyvatel volilo 11 % respondentů a pouze 2 % odpovědí byla, že je nic nezajímá. Opět bylo možné na otázku vybrat až 3 odpovědi z nabízených.

11. Jaké z uvedených ostrovů Vás lákají nejvíce k návštěvě?

Poslední otázkou průzkumu bylo, které ostrovy jsou pro respondenty nejatraktivnější, přičemž respondenti mohli označit až dvě odpovědi. V odpovědích k této otázce nejsou velké rozdíly, tedy všechny ostrovy vzbuzují přibližně stejně velkou pozornost. Avšak nejvíce lákavými jsou řecké ostrovy s 32 %, za nimi následují právě italské ostrovy s 26 %, španělské ostrovy s 22 % a na posledním místě francouzské ostrovy se zájmem 20 %.

9.1 Zhodnocení dotazníku

Lidé rádi cestují a nejvíce preferují individuální způsob nebo koupí zájezdu přes cestovní kancelář.

Z odpovědí v dotazníkovém šetření vyplynulo, že lidé při výběru zahraniční destinace dávají přednost jiným oblastem před Sardinii a Sicílií – na otázky, zda dotazovaní navštívili Sardinii a/nebo Sicílii, odpověděl v obou případech shodný počet respondentů, tedy 93 %, záporně. Pouhých 7 % dotazovaných na ostrovech bylo a dva lidé, kteří byli na Sardinii, navštívili i Sicílii.

Potenciál pro cestovní ruch oba ostrovy mají, jelikož 78 % dotazovaných odpovědělo, že zájem o Sardinii mají a u Sicílie kladně odpovědělo 86 % respondentů. Z odpovědí vyplynulo, že Sicílie má větší potenciál než Sardinie. Také na otázku, co respondenty nejvíce láká na ostrovech, v 5 % odpovědí u Sardinie respondenti odpověděli, že je nic neláká a u Sicílie byla zvolena stejná odpověď jen ve 2 %.

Samozřejmě největším lákadlem ostrovů jsou moře a pláže, avšak dále lidi láká i příroda a kultura s historií. Na Sardinii je po moři nejvíce přitažlivá příroda, na Sicílii také po největším lákadlu, moři, zaujímá druhé místo kultura a historie. Toto dokládá i obecný přehled o ostrovech, neboť Sardinie je více pověstná svou přírodou a tím, že tam

není takové množství kulturních památek jako na Sicílii. Sicílie se může pyšnit svými kulturními a historickými památkami, které tam lidé při návštěvě upřednostňují před přírodou. Rozdíly mezi přírodou a kulturou jsou vcelku vyrovnané. Lidé mají zájem i o místní gastronomii (v 16 % u obou ostrovů). O styl života místních obyvatel by se zajímalо jen nižší procento dotazovaných, avšak u Sicílie ve větší míře s rozdílem 5 % oproti Sardinii.

V poslední otázce mě zajímalо, jaké ostrovy jsou největším konkurentem těm italským a jak celkově italské ostrovy vzbuzují zájem u lidí. Italské ostrovy se umístily se na druhém místě (26 % respondentů). Předčily je řecké ostrovy s o šest procent vyšším zájmem (32 %), což vyplynulo také z rozhovoru a z analýzy nabídky cestovních kanceláří. Menší zájem je o španělské ostrovy (22 %) a francouzské ostrovy (20 %). Přesto se však výsledky dají považovat za poměrně vyrovnané vzhledem k nízkému počtu respondentů.

Souhrnně lze zhodnotit, že lidé rádi cestují, ostrovy jsou pro ně přitažlivé, rádi by je navštívili, avšak doposud tak neučinili. Hlavními důvody jsou dostupnost a cena.

Dotazník jsem též zpracovala v podobě tabulky (viz příloha F) s konkrétním počtem odpovědí a podílem v procentech.

ZÁVĚR

Cíle, které jsem si stanovila v úvodu, byly zpracovány v předchozích kapitolách. Zjištěné poznatky jsem rozebírala v kapitole věnované lokalizačním faktorům, kde jsem rozpracovávala přírodní faktory a společenské faktory. Ve společenských faktorech jsem se zaměřovala na města, letoviska, zajímavosti a památky, které by mohly být poutavé pro potencionální turisty. Můj zájem se soustředil také na gastronomii a charakter místních obyvatel, které neodmyslitelně náleží k poznávání ostrovů. V realizačních faktorech jsem se věnovala především praktické stránce cestování do zkoumané oblasti. Ve SWOT analýze jsem porovnávala ostrovy a jejich možnosti. Zaměřila jsem se i na nabídku českých cestovních kanceláří do zkoumaných destinací. Z analýzy nabídek CK vyplynulo, že by bylo potřeba nabídku rozšířit a učinit pestřejší. Rozsah nabídky cestovních kanceláří na ostrovy je přibližně stejný, avšak v porovnání s jinými destinacemi spíše nedostatečný. Kdo ale opravdu stojí o návštěvu ostrovů a dává přednost individuálnímu způsobu cestování, poradí si i s nedostatečným výběrem. V praktické části jsem formou řízeného rozhovoru a dotazníkového šetření zjišťovala, jaký je zájem o ostrovy mezi lidmi, zda ostrovy navštívili, a co je pro ně v destinacích nejatraktivnější.

Při vypracovávání bakalářské práce jsem se setkala s nedostatečným množstvím tištěných odborných zdrojů, neboť informace o ostrovech obsahují pouze průvodce, různé články a internetové stránky.

Cílem práce bylo zhodnotit, zda jsou oba ostrovy turisticky atraktivní, a porovnat, v čem se liší a v čem podobají, zjistit, co zajímavého mohou nabídnout, a jak jsou oblíbené. Oba ostrovy, Sardinie a Sicílie, mají co nabídnout k přilákání turistů. Některé faktory mají společné, v jiných se liší. Oba dva ostrovy oplývají krásnými plážemi a čistým mořem, výbornou gastronomií a příjemným klimatem. Na ostrovech lze provozovat obdobné aktivity, například různé vodní sporty, potápění, výlety, turistiku atd.

Tato bakalářská práce obsahuje přehled těch nejdůležitějších poznatků o Sardinii a Sicílii a může být stručným „průvodcem“ po ostrovech. Může pomoci vybrat, zda by byla Sardinie a Sicílie pro potencionálního turistu lákavá, který z ostrovů by byl na

základě zájemce o CR poutavější. Součástí práce jsou i tipy, co lze v destinacích očekávat a co by turista neměl vynechat při návštěvě ostrovů.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že lidé projevují zájem o návštěvu obou ostrovů, otázkou je však, zda uvažují o dovolené na ostrovech reálně nebo pouze výhledově. Z vlastní pracovní zkušenosti, a vyplývá to též z rozhovoru, mohu konstatovat, že lidé by na ostrovech rádi trávili dovolenou, ale překážkou bývá vysoká cena zájezdu. Mají určitou představu o způsobu dopravy, ubytování a stravování a mají určité finanční možnosti. Bohužel však jejich představa není vždy shodná s reálnou možností zájezdu, takže dají přednost jiné destinaci, kde se skloubí jejich finanční možnosti s představami o dovolené. Potvrdila se tedy hypotéza zmíněná v úvodu, že ostrovy nepatří k tak navštěvovaným destinacím jako například samotná „pevninská“ Itálie, Egypt, Chorvatsko nebo Řecko a jeho ostrovy.

Velký potenciál však má jak Sardinie, tak Sicílie, a na každém pak je, kterému ostrovu dá přednost podle vlastních zájmů a preferencí. Z dotazníku vyplynulo, že větší potenciál má právě Sicílie. Z vytvořené SWOT analýzy jsou na tom oba ostrovy se slabými a silnými stránkami, příležitostmi a hrozbami vcelku podobně. Všeobecně bych ze získaných teoretických i praktických informací zhodnotila, že koho baví poznávat přírodu a upřednostňuje různé výlety po okolí, měl by zvolit za svůj cíl Sardinii. Kdo dává přednost kultuře, historickým památkám a poznávání měst, bude pro něj lepší volbou dovolená na Sicílii.

V praxi lze tuto bakalářskou práci, na téma Zhodnocení potenciálu Sardinie a Sicílie pro cestovní ruch, využít v cestovních kancelářích pro potřebu zpracování propagačních materiálů nebo pro školení prodejců, aby měli přehled o ostrovech a mohli přímo sami informovat klienty, což by bylo vhodným zlepšením nabízených služeb. Pro mě bude práce užitečnou též při případném zaměstnání v oblasti cestovního ruchu se zaměřením na italské ostrovy nebo při budoucí návštěvě některého z ostrovů.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

GARDNER, Philip, et al. *Zeměpis světa*. aktualizované vydání k roku 2000. Praha : Columbus, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-901727-6-8.

GARWOOD, Duncan. *Sardinie*. 2.čes.vyd. Paha: Svojtka & Co, 2009. Lonely Planet. ISBN 978-80-256-0267-6.

HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Geografie cestovního ruchu: Evropa*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-093-2.

HARDY, Paula. *Sicílie*. Praha: Svojtka & Co, 2006. Lonely Planet. ISBN 80-7352-397-3.

HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: Aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0202-9.

KUNEŠOVÁ, Eva a Blanka FARKOVÁ. *Technika zahraničních zájezdů*. 2. upravené a rozšířené. Praha: Idea Servis, 2004. ISBN 80-85970-44-9.

OMIDVAR, Mithra. *Sardinie: Nejkrásnější turistické trasy*. Praha: Freytag & Berndt, 2000. Turistický průvodce Rother. ISBN 80-86236-46-3.

PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. ISBN 978-80-7435-006-1.

PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Cestovní ruch: Výkladový slovník*. Česká republika: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002.

Země Světa: Sardinie. Praha: GeoBohemia, 2010, roč. 2010, č. 7. ISSN 1213-8193.

Země Světa: Sicílie. Praha: GeoBohemia, 2012, roč. 2012, č. 1. ISSN 1213-8193.

Seznam použitých internetových zdrojů

AZZURRA TOURS. *Azzurra Tours: Dovolená v Itálii - Itálie autem i letecky* [online]. © 2012 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://azzurratours.cz/>

- BAKERJIAN, Martha. Sicily and Sardinia World Heritage Site. In: *About.com: Italy Travel* [online]. © 2013 [cit. 2013-01-27]. Dostupné z: <http://goitaly.about.com/od/islandsofitaly/tp/unesco-sicily-sardinia.htm>
- BROŽ, Jan. Sardinie (Itálie). In: *TripZone.cz: Váš průvodce na cestách* [online]. Publikováno: 19.01.2011, 29.08.2011 [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://italie.tripzone.cz/sardinie>
- Censimento 2011 Italia. In: *Tuttitalia.it: Guida ai Comuni, alle Province ed alle Regioni d'Italia* [online]. © 2013 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.tuttitalia.it/statistiche/censimento-2011/>
- Censimento 2011 Sardegna. In: *Tuttitalia.it: Guida ai Comuni, alle Province ed alle Regioni d'Italia* [online]. © 2012 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.tuttitalia.it/sardegna/statistiche/censimento-2011/>
- Censimento 2011 Sicilia. In: *Tuttitalia.it: Guida ai Comuni, alle Province ed alle Regioni d'Italia* [online]. © 2012 [cit. 2013-03-09]. Dostupné z: <http://www.tuttitalia.it/sicilia/statistiche/censimento-2011/>
- EXIM TOURS. Sardinie: Karibik Evropy. In: *Novinky.cz: Komerční články* [online]. 7.2.2011 [cit. 2013-01-31]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/komerjni-clanky/224544-sardinie-karibik-evropy.html>
- Itálie. In: *Wikipedia: Otevřená encyklopédie* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 12. 2. 2013 [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/It%C3%A1lie>
- JUŘENA, Blažej. Středozemní sicilské scenérie. In: *FinExpert.cz* [online]. 9.4.2007 [cit. 2013-01-31]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/bleskovky/stredozemni-sicilske-scenerie/?forum>
- Liparské ostrovy. In: *Wikipedia: Otevřená encyklopédie* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 17. 11. 2012 [cit. 2013-01-27]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Liparsk%C3%A9_ostrovy
- Mont Blanc. In: *Wikipedia: Otevřená encyklopédie* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 8.3.2013 [cit. 2013-03-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Mont_Blanc

NAVARA, Miroslav. Tajemné krásy Sardinie: bělostné pláže i skalnaté útesy. In: *Novinky.cz: cestování* [online]. 18.9.2011 [cit. 2013-01-31]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/243508-tajemne-krasy-sardinie-belostne-plaze-i-skalnate-utesy.html>

Pantalica. In: *Wikipedia: Otevřená encyklopédie* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 3. 6. 2011 [cit. 2013-01-27]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Pantalica>

PRÁVO. Sardinie: Karibik Středomoří. In: *Novinky.cz: Cestování* [online]. 19.12.2006 [cit. 2013-01-31]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/cestovani/104136-sardinie-karibik-stredomori.html>

REDAKCE. Sardinie. TRAVEL AGENCY RADYNACESTU. *Radynacestu.cz: Informace o zemích a místech* [online]. © 2011 [cit. 2013-02-04]. Dostupné z: <http://info.radynacestu.cz/1173-sardinie/>

REDAKCE. Sicílie. TRAVEL AGENCY RADYNACESTU. *Radynacestu.cz: Informace o zemích a místech* [online]. © 2011 [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: <http://info.radynacestu.cz/1232-sicilie/>

Sardinie info: Cestovatelské informace o Sardinii [online]. © 2012 [cit. 2013-02-04]. Dostupné z: <http://www.sardinieinfo.cz/>

Sardinie: Dovolená na Sardinii, 1. část. *Itálie a Malta: stálice na turistickém nebo* [online]. 9.10.2012 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.italie-malta-web.cz/geografie/italie/ostrovy/sardinie>

Sardinie. In: *Wikipedia: Otevřená encyklopédie* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 13. 11. 2012 [cit. 2013-01-06]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sardinie>

Sardinie. MLADÁ FRONTA, a. s. *Orbion.cz: Cestování nás baví* [online]. © 2013, 20.3.2012 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://italie.orbion.cz/sardinie/pruvodce/>

Sardinie. NETMAGAZINES. *Itálie: Světadíly* [online]. © 2007-2008 [cit. 2013-02-05]. Dostupné z: <http://italie.svetadily.cz/sardinie/za-poznamim>

- SEDLOŇKA. Užitečné informace. In: *Sardinie na kole 2005* [online]. [2005] [cit. 2013-02-05]. Dostupné z: http://www.sedlonka.com/zahranici/sardinie_05/sardinie_informace.htm
- SEZNAM.CZ. *Sdovolená.cz: Největší srovnávač zájezdů na českém internetu* [online]. © 2010–2013 [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: <http://www.sdovolena.cz/>
- Sicílie a Liparské ostrovy. *CK Mundo: Cestujte s lidmi na stejné vlně* [online]. [2013] [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.mundo.cz/zajezd/sicilie>
- Sicílie. In: *Wikipedia: Otevřená encyklopédie* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 1. 1. 2013 [cit. 2013-01-06]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Sic%C3%ADlie>
- Sicílie. MLADÁ FRONTA, a. s. *Orbion.cz: Cestování nás baví* [online]. © 2013, 9.6.2011 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://italie.orbion.cz/sicilie/pruvodce/>
- Sicilie. NETMAGAZINES. *Itálie: Světadíly* [online]. © 2007-2008 [cit. 2013-02-11]. Dostupné z: <http://italie.svetadily.cz/sicilie/za-poznam>
- SKYSCANNER. *Skyscanner: levné lety* [online]. © 2002 - 2013 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.skyscanner.cz/>
- Taliansko: Sicília. *FIPtour: cestovná kancelária* [online]. [2013] [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.fiptour.sk/taliansko.htm>
- Voltek: volné turistické sdružení [online]. 2013, 18.3.2013 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://www.voltek.cz/>
- VYMAZAL, Petr. Sardinie, to jsou překrásné pláže i drsné vnitrozemí. In: *Cestování: iDnes.cz* [online]. 18. dubna 2007 [cit. 2013-01-31]. Dostupné z: http://cestovani.idnes.cz/sardinie-to-jsou-prekrasne-plaze-i-drsne-vnitrozemi-f9d-/kolem-sveta.aspx?c=A070417_214823_igsvet_ves
- Zájezdy Itálie: Sardinie 2013. In: *Cestovní kancelář GEOPS: Itálie* [online]. © 2013 [cit. 2013-01-27]. Dostupné z: http://italie.geops.cz/sardinie/?utm_source=adwords&utm_medium=cpc&utm_campaign=italie-destinace

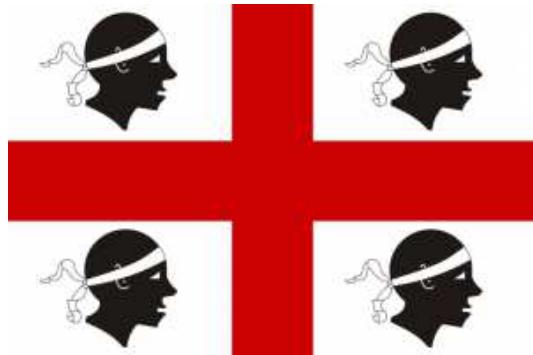
Základní údaje. MLADÁ FRONTA. *Orbion.cz: Itálie* [online]. © 2013 [cit. 2013-03-13]. Dostupné z: <http://italie.orbion.cz/stat/pruvodce/zakladni-udaje-1561/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Vlajka Sardinie.....	I
Příloha B – Mapa Sardinie.....	I
Příloha C – Vlajka Sicílie	II
Příloha D – Mapa Sicílie.....	II
Příloha E – Dotazník.....	III
Příloha F – Tabulka výsledků dotazníkového výzkumu	V

PŘÍLOHY

Příloha A – Vlajka Sardinie

Zdroj: http://www.italie-malta-web.cz/sites/italie-malta-web.cz/files/imagecache/zmenit_velikost_hlavni/Sard%C3%ADnie-vlajka.png

Příloha B – Mapa Sardinie

Zdroj: <http://www.fiptour.sk/taliansko/foto2/sardinia06.jpg>

Příloha C – Vlajka Sicílie

Zdroj: <http://www.mundo.cz/images/vlajka/vlajka-sicilie.gif>

Příloha D – Mapa Sicílie

Zdroj: http://www.voltek.cz/poklady/italie/sicilia/mapy/sicilie_map07.htm

Příloha E – Dotazník

- 1) Pohlaví
  - a) žena
  - b) muž
- 2) Věk
  - a) < 15 let
  - b) 16 – 19 let
  - c) 20 – 25 let
  - d) 26 – 35 let
  - e) 36 – 45 let
  - f) 46 – 55 let
  - g) 56 – 65 let
  - h) > 66 let
- 3) Cestujete rád/a?
  - a) ano
  - b) spíš ano
  - c) spíš ne
  - d) ne
- 4) Jaký způsob cestování preferujete do zahraničí? Lze označit max. 2 odpovědi.
  - a) s cestovní kanceláří
  - b) s cestovní agenturou
  - c) individuální
  - d) žádný nepreferuji, způsoby měním
  - e) necestuji do zahraničí
- 5) Navštívil/a jste někdy Sardinii?
  - a) ano
  - b) ne
- 6) Navštívil/a jste někdy Sicílii?
  - a) ano
  - b) ne
- 7) Chtěl/a byste navštívit Sardinii / kdo ji navštívil, chtěl by opět?
  - a) ano
  - b) ne
- 8) Chtěl/a byste navštívit Sicílii / kdo ji navštívil, chtěl by opět?
  - a) ano
  - b) ne
- 9) Co Vás nejvíce láká / co se Vám nejvíce líbilo na Sardinii? Lze označit max. 3 odpovědi.
  - a) moře a pláže
  - b) příroda
  - c) kultura a historie
  - d) životní styl místních obyvatel
  - e) gastronomie
  - f) nic mě neláká / nic se mi nelíbilo

10) Co Vás nejvíce láká / co se Vám nejvíce líbilo na Sicílii? Lze označit max. 3 odpovědi.

- a) moře a pláže
- b) příroda
- c) kultura a historie
- d) životní styl místních obyvatel
- e) gastronomie
- f) nic mě neláká / nic se mi nelíbilo

11) Jaké z uvedených ostrovů Vás lákají nejvíce k návštěvě? Lze označit max. 2 odpovědi.

- a) italské ostrovy (Sardinie, Sicílie, Elba, Lipari, Ischia...)
- b) francouzské ostrovy (Korsika, Bora Bora, Tahiti...)
- c) španělské ostrovy (Mallorca, Menorca, Tenerife, Ibiza...)
- d) řecké ostrovy (Lefkada, Korfu, Kos, Kréta, Rhodos, Zakynthos...)

Příloha F – Tabulka výsledků dotazníkového výzkumu

		Počet odpovědí	Podíl
Pohlaví	žena	56	78 %
	muž	16	22 %
Věk	do 15 let	0	0 %
	16 – 19 let	2	3 %
	20 – 25 let	34	48 %
	26 – 35 let	14	19 %
	36 – 45 let	12	17 %
	46 – 55 let	8	11 %
	56 – 65 let	1	1 %
	nad 66 let	1	1 %
Oblíbenost cestování	ano	52	73 %
	spíše ano	14	19 %
	spíše ne	5	7 %
	ne	1	1 %
Preferovaný způsob cestování (lze označit až 2 možnosti)	cestovní kancelář	32	38 %
	cestovní agentura	6	7 %
	individuální	37	44 %
	bez preferencí	8	9 %
	necestuji do zahraničí	2	2 %
Návštěva Sardinie	ano	5	7 %
	ne	67	93 %
Návštěva Sicílie	ano	5	7 %
	ne	67	93 %
Zájem o návštěvu Sardinie	ano	56	78 %
	ne	16	22 %
Zájem o návštěvu Sicílie	ano	62	86 %
	ne	19	14 %
Atraktivity Sardinie (lze označit až 3 možnosti)	moře a pláže	49	30 %
	příroda	40	24 %
	kultura a historie	31	19 %
	životní styl místních obyvatel	10	6 %
	gastronomie	27	16 %
	nic	8	5 %
Atraktivity Sicílie (lze označit až 3 možnosti)	moře a pláže	46	28 %
	příroda	34	20 %
	kultura a historie	38	23 %
	životní styl místních obyvatel	19	11 %
	gastronomie	27	16 %
	nic	4	2 %
Atraktivita ostrovů (lze označit až 2 možnosti)	italské ostrovy	30	26 %
	francouzské ostrovy	23	20 %
	španělské ostrovy	25	22 %
	řecké ostrovy	36	32 %

Zdroj: autor práce (vlastní šetření)

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Michaela Ryklová

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: Prezenční studium

Název práce: Zhodnocení potenciálu Sardinie a Sicílie pro cestovní ruch

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 63

Celkový počet stran příloh: 5

Počet titulů českých použitých zdrojů: 11

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 33

Počet ostatních zdrojů: 0

Vedoucí práce: Mgr. Jana Pernicová